

KATOLIŠKI **MISIJSKI**

Las Misiones *Católicas 1964*
1964 - XXXVIII **MAREC - 3**

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: Loubet 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska Slovenska tiskovna družba "Baraga", Pedernera 3253. S cerkvenim dovoljenjem. Ovitek opremil arh. Vladimir Mazi.

NAROČNINA: V Argentini in sosednjih deželah: navadna 300, podporna 600, dosmrtna 3.000 pesov. V U.S.A. in Kanadi: 3 (6, 40) dolarjev. V Italiji 1.600 (3.200, 20.000) lir. V Avstriji 60 (120, 800) šilingov. V Franciji 12 (24, 160) NF. V Angliji in Avstraliji 1¼ (2½, 16) funtov.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dužno: pastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

U.S.A.: Rev. Charles A. Wolbang C.M., St. Joseph's College, P. O. Box 351, Princeton, New Jersey, 08540
Mr. Rudi Knez, 679 E. 157 St., Cleveland, Ohio 44110. — Mrs. John. Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741.

Kanada: Za župnijo Marije Pomagaj: Rev. Stanislav Boljka C.M., 611 Manning Ave, Toronto 4. Ont. Za Ontario (razen Port Arthurja) in za Quebec: Rev. John Kopač C.M., 229 Brown's Line, Toronto 14, Ont. Za Port Arthur (Ont.) in za vsa ostala srednjo in zapadno Kanado: Rev. Jože Mejjač C.M., 341 Selkirk Ave. WINNIPEG, Manitola.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Francija: Louis Klančar C.M., Rue de Sévres 95, Paris (VI).

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt. — Rev. Alojzij Luskar, Kamen 14, P. St. Kanzian i. J. Kärnten. — Rev. Miklavžič Anton, Spittal a/Drau, D. P. Camp. Kärnten.

Avstralija: Franc Vrabec, Archbishop's House, West. Tce. Adelaide, S. Australia.

IZ VSEBINE TE ŠTEVILKE

Sveti oče v Palestini — XIII. misijonska veletombola v Argentini — Kitajski komunizem na delu v Afriki — Madagaskar - Betroka — Po tatarskih deželah in Tibetu — Gospodova ura — Naši misijonarji pišejo.

LEPO SE PRIPOROČAMO ZA PORAVNAVO NAROČNINE!

SVETI OČE V PALESTINI

GOVOR SVETEGA OČETA PAVLA VI. V BETLEHEMU,
6. JANUARJA 1964.

V Betlehemu Nam je izreči samo tri besede. Prva je Kristus. Druga je Cerkev. Tretja je svet.

Beseda Kristusu

Na ta praznik Gospodovega razglasenja, ko so Naše misli osredotočene v neskončnost, izročamo Kristusu dvojno posvetilo poslanice tega dne — božjega razkritja in poziva poganom — in v polnosti veselja ponižno izpovedujemo svojo vero in upanje in ljubezen.

Slovesno ponavljamo Petrovo izpoved kot svojo lastno: 'Ti si Kristus, sin živega Boga'. Spet s Petrom pravimo Kristusu: 'Gospod, h komu pojdemo? Ti imaš besede večnega življenja'. Za svoje sprejmemo iskrene Petrove besede, ko se je razžalostil: 'Gospod, Ti veš vse; Ti veš, da te ljubim'.

Kristusu prinašamo, tako kot so to nekoč prav na tem kraju storili sveti Trije Kralji, simbolične darove in z njimi priznamo, da je On božja Beseda, ki je postala meso, sin najsvetejše Device Marije, naš brat, prvi Sin človekov, Mesija, Kristus, edini in nujni srednik med Bogom in človekom, svečenik, Gospod, kralj, 'ta, ki je bil, je in bo'.

To je izpoved rimske Cerkve, Cerkve, ki je bila Petrova in ki je bila postavljena nanj kot na skalo. Zaradi tega, o Gospod, je Tvoja Cerkev in še živi v moči svoje neporušene povezanosti z Izvorom. Ostani s svojo Cerkvijo, brani jo, očisti jo, daj ji moč in življenje, o Kristus!

Prav ta izpoved je hvala vse tvoje Cerkve, ki si ji dal voljo biti ena, sveta, apostolska in rimska. Vsi pastirji, duhovniki in redovniki, vsi verniki in katehumeni te tvoje Cerkve izrekajo z Nami to izpoved vere, upanja in ljubezni.

Mi vsi sprejemamo Tvojo ponižnost in slavimo Tvojo veličino. Mi vsi sprejemamo Tvojo besedo in pričakujemo Tvojega končnega obiska. Smo eno, ko se ti zahvaljujemo, Gospod, ker si nam prinesel zveličanje, ker si nas napravil svoje otroke, in ker nam z obiljem naklanjaš darove Svetega Duha. Vsi Ti obljubljam, da bomo živeli kot kristjani in si vedno prizadevali za zvestobo Tvoji milosti in nrvnemu prerodu. Mi vsi bomo širili po svetu to poslanico odrešenja in ljubezni.

Beseda Cerkvi

Pred Tvojimi jasicami, Gospod, spregovarjam drugo besedo: Cerkvi, kateri si v svoji dobroti izvolil tega skromnega služabnika za vesoljnega pastirja.

To je zelo preprosto: Kristusova Cerkev bodi z nami in združena z nami v darovih, ki smo jih ponudili v njenem in v svojem imenu. V tej združenosti bo

njena učinkovitost, njeno dostojanstvo in njena skladnost s tistimi značilnostmi, ki odlikujejo pravo Cerkev.

Napočila je zgodovinska ura, v kateri mora Cerkev živeti svojo globoko in vidno edinost. To je ura, ko se moramo odzvati želji Jezusa Kristusa, 'da bi bili popolnoma eno in da bi svet spoznal, Oče, da si me ti poslal'. Apologetična in misijonska moč Cerkve je odvisna od te notranje edinosti.

Vesoljni cerkveni zbor moramo nadaljevati do njegovega zaključka. Življenju Cerkve moramo dati novih načinov duhovnega zadržanja, novih namenov, novih pravil v ravnanju, da jo tako okrasimo z duhovno lepoto v vseh njenih oblikah: v mišljenju, besedi in molitvi, v vzgojnih metodah, v umetnosti in zakonodaji. To zahteva skupne napore, pri katerih mora sodelovati vsak predel Cerkve. Vsakdo naj čuje povabilo, ki mu ga Kristus naslavlja po Našem glasu.

Vsem krščanskim bratom

Govorimo pred vsem katoličanom, ki so že v varstvu Kristusove črede. Ne moremo pa opustiti podobnega povabila našim bratom kristjanom, ki niso v popolnem edinstvu z nami. Jasno je sedaj, da vprašanje edinstva ne more ostati ob strani. Kristusova volja Nas sili in Nam nalaga dolžnost, naj z ljubeznijo in razsodnostjo storimo vse, kar moremo, da posredujemo vsem kristjanom največji blagoslov in čast zedinjene Cerkve.

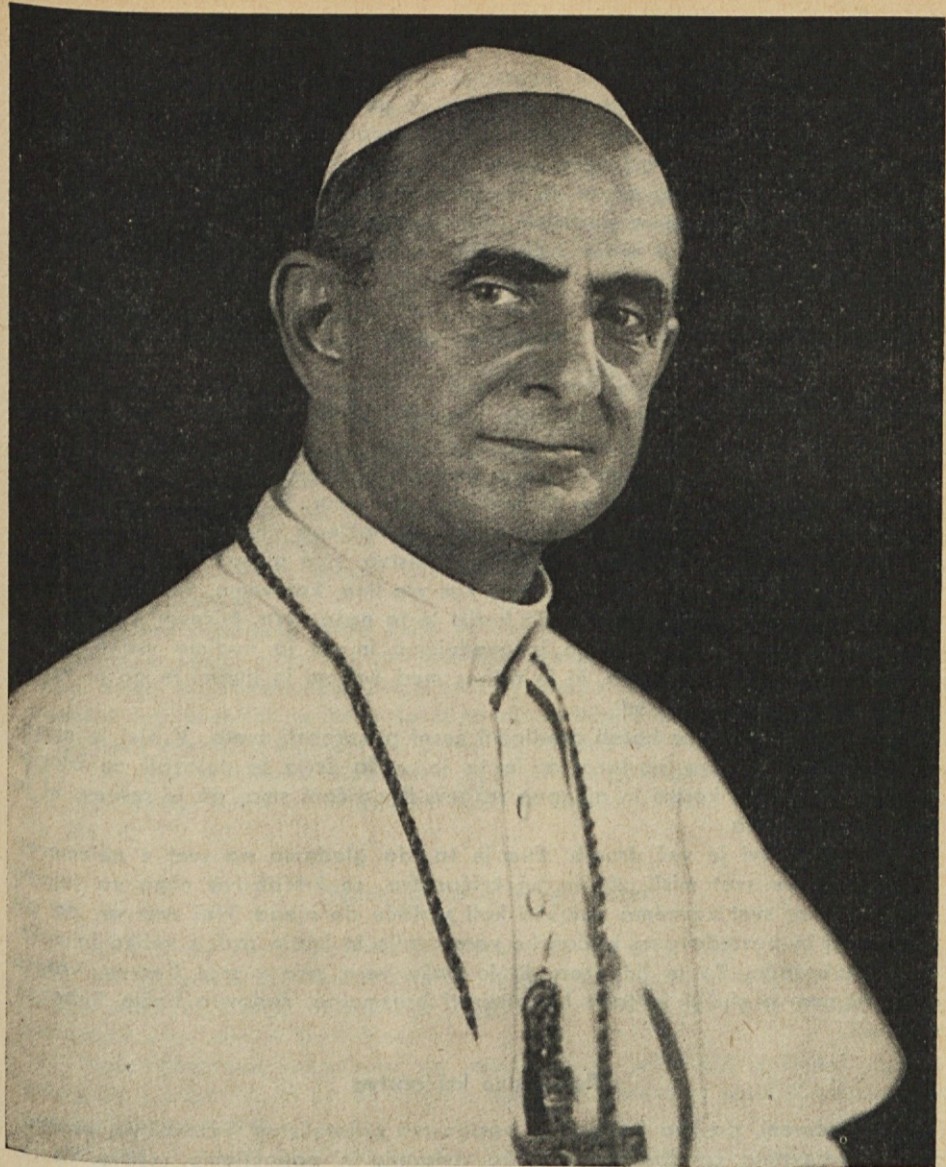
A celo ob taki izredni priliki, kot je ta, moramo povedati, da se to ne bo dalo doseči na škodo verskih resnic. Ne smemo izdati Kristusove dediščine: ni naša; mi smo le njeni upravniki, učenci in razlagavci.

Vrata v ogrado so odprta

Vendar izjavljamo ponovno, da smo pripravljeni razpravljati o vsaki razumni možnosti, o kateri bi se dalo upati, da bo poživila medsebojno razumevanje, spoštovanje in ljubezen in tako ugladila stezo za bodoče zedinjenje — daj Bog, da to ne bi bilo predaleč! — z našimi krščanskimi brati, ki so od nas še ločeni.

Vrata v ogrado so odprta in upamo, upamo vsi, s srčno iskrenostjo, da bodo naši bratje vstopili skozi nje.

Naša želja je trdna in potrpežljiva. Prostora je za vse. Naša čustva lete pred koraki, ki se bodo napravili in ki se morejo napraviti častno in v medsebojni radosti. Ne smemo zahtevati odločitve, ki ne bi bila plod svobodnega prepričanja, učinek Svetega Duha, ki veje, kadar hoče in kjer hoče. Čakati moramo, da pride srečna ura. Za sedaj prosimo naše ločene brate samo, da naj se vsak korak k zedinjenju in obravnavanje stališč navdihne v ljubezni do Kristusa in Cerkve. Truditi se nam je, da ostane živa želja po razumevanju v molitvi; čeprav ta še ni molitev v edinosti, vendar se dviga istočasno od nas in od kristjanov, od nas ločenih, podobna dvema vzporednima stebroma, ki se v višavah združujeta in tvorita lok v Bogu edinosti.

PAVEL VI.

Pozdrav voditeljem ostalih Cerkvá

Z velikim spoštovanjem in ljubeznijo pozdravljamo tu navzoče odlične in častitljive voditelje drugih Cerkvá. Pristrčno se jim zahvaljujemo, da so se udeležili našega romanja in jim dajemo čast zaradi deleža pravega zaklada krščanskega izročila, ki ga posedujejo.

Izražamo jim željo, da bi se razumeli v veri, ljubezni in disciplini edine Kristusove Cerkve, in vsem pastirjem, duhovnikom, redovnikom in vernikom njihovih Cerkvá pošiljamo svojo željo miru in blaginje; na vse kličemo luč in milosti Svetega Duha.

Poslanica svetu

In zdaj želimo s tega svetega kraja in v tem izrednem trenutku spregovoriti svetu. S tem izrazom razumemo vse tiste, ki na krščanstvo zro od zunaj, kakor da bi mu bili tuji ali da bi se take čutili.

Znova se želimo predstaviti temu svetu, v katerem živimo. Smo zastopniki in posredovavci krščanske vere. Gotovi smo, da stvar, ki ji služimo, prihaja od Boga: smo učenci, apostoli, misijonarji Jezusa, božjega sina in Marijinega sina, Mesije, Kristusa. Nadaljujemo njegovo poslanstvo, smo glasniki njegovega sporočila in služabniki njegovega verstva, kar vse ima, kot vemo, vse jamstvo resnice. Edino naše zanimanje in naša korist je ta naša vera. Ničesar drugega ne zahtevamo kot svobodo, da jo izpovedujemo in da jo nudimo vsakomur, ki svobodno sprejme to verstvo, ki je odnos med Bogom in ljudmi in ga je vzpostavil Kristus, naš Gospod.

Se drugo misel bi hoteli predložiti resni pozornosti sveta. V njej je neposredni namen našega poslanstva, in ta je: naša želja je delovati za blagor sveta. Za njegove koristi in njegovo rešitev. Prepričani smo, da je rešitev, ki jo nudimo, potrebna.

V tej trditvi je več drugih. Ena je ta, da gledamo na svet z neizmerno všečnostjo. Če svet misli, da je tuj krščanstvu, se krščanstvo nima za tujega svetu, pa naj svet zavzema kakršno koli stališče do njega. Naj svet ve, da ga zastopniki in posredovavci krščanske vere cenijo in imajo radi z veliko in neizčrpno ljubeznijo. To je ljubezen, ki jo naša vera seje v srce Cerkve, katere edini namen je služiti in tako kanalizirati brezmejno, čudovito božjo ljubezen do ljudi.

Poslanstvo krščanstva

To pomeni, da ima krščanstvo poslanstvo prijateljstva v človeštvu, poslanstvo razumevanja, spodbude, napredka, dviganja in, ponavljamo, rešitve. Vemo, da so današnji ljudje ponosni na to, da morejo po svoji umnosti in moči izdelovati stvari. In v resnici izdelujejo nove in čudovite stvari, vendar jih te stvari ne napravljajo za dobra človeška bitja. Znano nam je, da se človek bojuje proti samemu sebi. Poznani so nam dvomi, ki ga mučijo. Vemo, da sta v njegovem srcu mrak in trpljenje. Mi imamo poslanico, ki vsebuje odgovor. Oznanjamo jo s polnim zaupanjem, zato ker je človeška poslanica, beseda človeka ljudem.

Kristus, ki smo ga prinesli človeštvu, je Sin človekov. Tako je označil sam sebe. Je prvi, ki se je rodil, pralik novega človeka; je naš popolni brat, tovariš in prijatelj. Je edini, o katerem se v resnici more reči, da 'je vedel, kaj je v vsakem človeku'. (Jan. II, 25). Res ga je poslal Bog, a ne zato, „da svet sodi, temveč, da se po njem svet zveliča“.

On je dobri pastir človeštva. Ni ene same človeške odlike, ki je ne bi spoštoval, povzdignil in odrešil. Ni človeškega trpljenja, ki ga ne bi razumel, delil z nami in oplemenitil. Ni človeške besede — razen nravnih pogreškov —, ki je ne bi nase vzel in pretrpel v lastni osebi, in ki je ne bi predložil srcu in umu drugih ljudi kot zadevo, kateri se morajo posvečati in jo ljubiti, dá, kot pogoj za lastno zveličanje.

Usmiljenje celo do zla

Celo do zla, ki ga je On, zdravnik človeštva, poznal in obtožil z neprekosljivo silo, je pokazal neskončno usmiljenje in je zato po svoji milosti razsipno razlil na ljudi skrivnostne vode odrešenja in življenja.

Dajmo torej, naj svet ve, kako se Kristus, ki še danes živi v svoji Cerkvi, kaže svetu s tega kraja, od teh jaslic, v katere je prišel na zemljo. Naj svet, v katerem živimo, prejme danes v imenu Jezusa Kristusa naše spoštljive in ljubeče pozdrave.

Posebno pošiljamo Naše želje za vse dobro tistim, ki izpovedujejo enoboštvo in ki časte, tako kot mi, edinega pravega Boga, najvišjega in živega Boga, Boga Abrahamovega, Boga vsemogočnega. Na tem istem kraju je pred mnogimi leti (vendar se tega še spominjata biblija in Misif) Melkizedek — skrivnostna oseba, o katerem sv. pismo ne navaja niti rodovnika niti življenjepisa, katerega kraljevsko svečeništvo pa je Kristus posvojil — častil istega Boga kot 'vzvišenega Boga, ki je ustvaril nebo in zemljo'. (Gen. XIV, 19; Hebr. VII; Ps. 76. 3, 11. 4).

Vsem, ki časte enega Boga

Mi kristjani vemo, poučeni po razodetju, da biva Bog v božjih osebah, Oče, Sin in Sveti Duh, vendar zmerom priznavamo eno samo božjo naravo in enega samega, živega in pravega Boga. Vsem tistim, ki časte enega Boga, pošiljamo želje miru v pravičnosti.

Naše pozdrave raztezamo na vse, katerim prinašajo katoliški misijoni evangelij, z evangelijem pa povabilo k njega vesoljnosti in zatočišče njegovega civilizacijskega vpliva.

A naši današnji pozdravi nimajo omejitev: poganjajo se preko vseh zapor in zajemajo vse ljudi dobre volje, tudi tiste, ki zdaj ne gledajo dobrohotno Kristusove vere, ki skušajo ovirati njeno širjenje in so sovražni njenim vernikom; tudi tistim, ki preganjajo katoliški način življenja in zanikajo Boga in Kristusa, naslavljammo svoje besede in svoje brez strasti izrečeno vprašanje: Zakaj? Zakaj?

S temi mislimi v srcu in z molitvijo v Betlehemu, Kristusovem zemskem rojstnem kraju prosimo za vse človeštvo obilje božjih milosti.

XIII. MISIJONSKA VELETOMBOLA V ARGENTINI

1.000 DOLARJEV ZA SLOVENSKE MISIJONARJE

Zelo smo zadovoljni z vsestranskim uspehom letošnje, že 13. veletombole v Buenos Airesu v pomoč slovenskim misijonarjem.

Zastavili smo si visok cilj: 1.000 dolarjev donosa za misijonarje.

Nismo bili gotovi uspeha. Gospodarska kriza v deželi, mnogo važnih nabirk v skupnosti in precéj v sredo januarja pomaknjeni čas prireditve, ko je mnogo rojakov že na počitnicah... vse to ni govorilo v prilog uspehu.

Izrabili smo vse dosedanje izkušnje, a za večjo privlačnost uvedli še nekaj novosti: Dobitki so se lahko izbrali (še posebej je bilo za glavni dobitek na izbiro kar pet vrednih stvari: ali televizijski aparat ali hladilnica ali jedilnica ali šivalni stroj ali radiokombinado). Za zaključek tombole je bilo posebno žrebanje desetih misijonskih predmetov, ki so jih poslali slovenski misijonarji (vsaka tombolska tablica je imela zadaj še številko za to žrebanje). Poleg tombolske igre smo organizirali še posebno „misijonsko igrališče“ z osmimi zanimivimi igrami in številnimi dobitki.

Pred tombolo smo po naklonjenosti tako „Svobodne Slovenije“ kot „Oznanila“ priobčili priložnostne članke o slovenskih misijonarjih in primernosti, da jim pomagamo. V obeh teh dveh tednikih smo tudi objavili velike oglase.

Pri slovenskih mašah smo ponovno delili letake, v vseh slovenskih domovih pa smo nalepili velike dvobarvne plakate s slikami iz življenja slovenskih misijonarjev in primernim propagandnim besedilom. Poleg tega smo poslali po pošti še posebna vabila kakim tristo naročnikom „Katoliških misijonov“ v Velikem Buenos Airesu.

Slika desno kaže nekatere prizore s tombole in poglede na množice udeležencev. Fotografiral gratis Marijan Šušteršič.

13. MISIJSKA VELETOMBOLA

Nedeljo pred tombolo so šle tri skupine misijonskih sodelavcev z avti okrog rojakov, da so pobrali dobitke oziroma denar zanje in prodajali tablice. V Slovenski vasi v Lanusu, kjer žive vsi skupaj, ni bilo treba avtomobila in so člani vikarijskega misijonskega odseka kar peš obiskali vse rajake.

Dan prireditve 12. januarja je napočil nad vse jasen in lep. Že kmalu po drugi uri so začeli prihajati udeleženci na krasni prostor „Ateneo Don Bosco“ v Ramos Mejia pri Buenos Airesu, ki nam ga je velikodušno dal na razpolago č. g. Janko Mernik SDB, ravnatelj te ustanove. Prvi so prišli rajaki iz Slovenske vasi s kar štirimi avtobusi, nekateri pa še posebej. Čim bolj se je bližal kazalec peti uri, večje procesije rojakov so se zgrinjale od vseh strani na prireditveni prostor. Štejemo, da je prišlo okrog 2.000 ljudi, med njimi precej staronaseljencev in argentinskih prijateljev. Ko so se okrepcali, so se nekateri podali k igram, drugi pa kramljaje z znanci čakali glavnega: veletombole.

Le-ta se je pričela ne ob petih popoldne, kakor je bilo napovedano, ampak pol ure kasneje, radi še vedno prihajajočih rojakov. Trajala je do pol osmih, torej dve uri, ob velikem zanimanju in prijetnem razpoloženju. Kdor je kaj zadel, je bil vesel, ker dobitki so bili res vredni. Novost izbiranja dobitkov se je lepo obnesla: čim preje je koga sreča doletela, večjo izbiro je imel in bolj po srcu je lahko izbral. Nazadnje je bilo še žrebanje za deset misijonskih dobitkov, ki je tudi poteklo v najlepšem redu.

K hitremu poteku in vzornemu redu je na eni strani pripomogla obsežnost prostora, na drugi strani pa dolgoletna izkušnja organizatorjev, spretno poslovanje tudi že vajenih članov komisije in pa novost: skavtska četa pod vodstvom g. Marjana Trtnika, ki je oskrbela rediteljsko in sanitetsko službo; z uniformo in simpatijo so ti naši slovenski skavti brž uveljavili avtoriteto tako pri velikih kot pri malih udeležencih.

Ko se je vodstvo prireditve zahvalilo rojakom za plemenito sodelovanje, se je večina začela razhajati še za dne, mnogi pa so obsedeli pri mizah v prijateljskem razgovoru in tudi nekaj stojnic z igrami je do zadnjega delovalo. Vsi so bili veseli, da so s svojimi žrtvami pripomogli k lepemu uspehu XIII. veletombole: 1.000 dolarjev za vse slovenske misijonarje.

Še enkrat se zahvalimo vsem: G. Merniku, da je spet dal tako lep prostor in svoje sodelovanje na razpolago; številnim sodelavcem, ki so že pred tombolo in zlasti na njej s svojim garanjem prireditev omogočili; darovalcem dobitkov ali denarja za dobitke; oglaševalcem na tablicah in plakatih; vsem udeležencem, da so prišli, dali prostovoljne prispevke, kupili tablice in igrali in še drugače za misijone kaj žrtvovali. Še posebna zahvala od strani predsednika Slovenske misijonske zveze skupini zaslužnih misijonskih garačev, ki pod vodstvom g. Marjana Loboda nosijo levji delež pri organizaciji teh tradicionalnih misijonskih prireditev v Argentini. Bog plačaj vsem, na prošnjo vseh slovenskih misijonarjev!

L. L. C. M.

KITAJSKI KOMUNIZEM NA DELU V AFRIKI

Kitajska je imela zvezo z Afriko mnogo pred Evropejci. Afrika je bila znana na Kitajskem že v zgodnjem srednjem veku. Stari kitajski zemljevidi iz 13. stoletja prinašajo slike afriškega kontinenta narisane kot velik trikotnik. Ko so vladali na Kitajskem cesarji iz dinastij Yuang in Mingh, so bile zveze med Kitaisko in Afriko na višku; kitajska mornarica je bila zelo številna, v letih 1417 - 1433 je izmenjava blaga med Kitajsko in Afriko dosegla visoke številke. Sredi XV. stoletja pa je prišla na oblast dinastija s cesarjem Čengtungom na čelu, ki je zaprla meje Kitajske; cesar je ukazal uničiti vse brodogradilne kitajsko ljudstvo ni smelo imeti zvez z zunanjim svetom. Filozofi in razlagalci konfucionizma so namreč ugotovili, da ne smejo njegovi pripadniki imeti nobenih zvez z ljudmi drugih ver in narodov. Dinastija je smatrala, da se kitajski narod z zvezami s sosednimi narodi ali drugimi kontinenti umaže, kitajska civilizacija bi v stiku s tujimi padla v dekadenco, umiranje. Ko se je to dogajalo, so že bila kitajska trgovska oporišča zlasti v Vzhodni Afriki številna in močna. Ko so v 16. stoletju evropski mornarji in raziskovalci začeli odkrivati tuje kontinente, med temi tudi dele Afrike, so tamkaj naleteli na sledove Kitajcev, ki so se bili sto let preje umaknili s „črnega kontinenta“.

Obnovitev zvez med Kitaisko in Afriko res ni nič novega. Po vsej vzhodni afriški obali so našli stare kitajske novce iz sedmega stoletja po Kr. Odkrili so svetišča, kjer so Kitajci imeli svoja bogoslužja že v enajstem in dvanajstem stoletju. Kitajci — komunisti in nacionalisti — tedaj Afrike ne odkrivajo, ampak se vračajo v kraje, kjer so že pred stoletji imeli svoja trgovska oporišča. Na Kitajskem so odkrili star rokonis iz 9. stoletja, ki popisuje potovanje kitajske trgovske skupine po Afriki.

Prvi obnovljeni stiki med Afriko in Kitajsko

Notranje borbe na Kitajskem v prvi polovici našega stoletja so onemogočile razmah kitajskega vpliva na druge kontinente. Kitajska se je otrsela kolonializma, kakor je vladal v Afriki. V borbi za osvoboditev se je Kitajska zapletla še v notranjo komunistično revolucijo, ki je v celoti zavladala na vsem kitajskem kontinentalnem ozemlju malo pred letom 1950. Ko se je nova komunistična oblast v Peking uvrstila, je naravno, zaradi zakrivanja težav v notranjosti države, skušala na zunanjepolitičnem področju dvigniti svoj ugled in vpliv. V letu 1952 je vodstvo kitajske komunistične partije sprejelo resolucijo, v kateri pozdravlja gibanje afriških narodov za svobodo v borbi proti kolonialnim imperijem. Toda to je bilo tudi vse! Ko so konec leta 1952 v Peking izdali zbrana dela Maocetunga, voditelja kitajskega komunizma,

ni v prvih starih debelih knjigah govorov in esejev Afrika nikjer omenjena.

Do velike spremembe je prišlo v letu 1956. V Afriki je vzkilo mnogo novih svobodnih držav in kitajska komunistična vlada je pohitela, da bi priznala nove vlade in z njimi vzpostavila redne diplomatske stike. V nekaj tednih je Kitajska priznala Združeno arabsko republiko, Maroko, Sudan, Gvinejo, Ghano in v Congu protivlodo Gizenge v Stanleyvillu. Posebne kitajske delegacije iz Pekinga so prišle v Somalijo, Ugando in Tanganjiko. Osvobodilno gibanje v Alžiriji se je obrnilo po pomoč v Peking. Maocetungova vlada je začela pošiljati alžirskim nacionalistom velike količine orožja, celo letala. Ob zaključku vojskovanja med Alžirci in Francozi je Ahmed Ben Bella pri sprejemu prvega komunističnega ambasadorja v Alžirju priznal: „Navdušeno izjavljam, da bo alžirsko ljudstvo s svojimi voditelji na čelu znalo ceniti, kako odlična je bila kitajska pomoč v borbi proti Francozom. Ponavljam, da alžirsko ljudstvo tega nikdar ne bo pozabilo. Alžirija in Kitajska bosta ostali za vedno povezani z vezmi prijateljstva in zavezništva.“ Mirovna pogajanja med Francijo in alžirskimi nacionalisti so trajala skoraj dve leti; ves ta čas so iz Pekinga prihajali nasveti, da naj se vojskovanje ne zaključi, kajti alžirsko osvobodilno gibanje se mora v enaki obliki razširiti na ves kontinent — vojska mora v Alžiriji trajati vse do uničenja zadnjega Francoza — med Alžirijo in Francijo (to je: Evropo) mora zazijati prepad sovraštva, ki ga nikdar ne bi bilo mogoče premostiti. Alžirska revolucija bi se morala raztegniti na vso Afriko, tako so želeli v Peking.

Kitajski odposlanci so opravljali podobne naloge med nacionalisti Kenije, ko so se ti s svojimi oboroženimi oddelki Mau - Mau z orožjem v roki borili proti angleški oblasti.

Peking je pošiljal vedno več delegacij v afriške države; kjerkoli so se dvignile uporniške skupine proti „imperialistom“ (med katere so poleg evropskih vključevali tudi ameriške misije, ki so prinašale pomoč in ponujale strokovnjake za gospodarsko in politično izgraditev novih svobodnih področij), so prihajali kitajski komunistični agitatorji netit požar.

Spor med ruskim in kitajskim komunizmom

Pred nekaj leti je bilo število stalnih kitajskih delegacij v Afriki še nizko. V letu 1961 jih je bilo samo petindvajset. Nova doba razmaha se je začela, ko se je Peking zapletel v ideološki spor z Moskvo. Dokler se je prepir omejeval samo na ideološko polje, v Afriki ni našel mnogo odmeva. Pekinški zastopniki so menili, da je nastopil v Afriki zanje ugoden trenutek v času krize na Kubi. Zaključek kubanske krize v Peking u namreč niso smatrali za zmago svetovnega komunizma (dejansko se je komunizem zmagovito ugnездil na Kubi tik pred vrati Združenih držav), ampak so začeli naglašati, da je Hruščev doživel velik poraz, ko je umaknil skladišče atomskega orožja s Kube, z otoka v Karibskem morju. Kitajski komunistični agitatorji so navajali, da je Hruščev kapituliral pred Kennedyjem, ker je pač tudi on pripadnik „bele“ rase, ki se bo vedno znala znajti in povezati, kadar bo šlo za

skupno izrabljanje malih, nerazvitih narodov. Zato se morajo pod vodstvom kitajskega komunizma združiti narodi Azije in Afrike — vsa ljudstva, ki niso bele barve in niso krščanske vere. V l. 1962 je prišlo v Afriko nad 100 kitajskih delegacij. Ker se je v Evropi Albanija v sporu proti Moskvi priključila rdeči Kitajski, spada tudi Albanija v zbor azijsko-afriških narodov, ker so Albanci muslimanske vere; tako so proglasili v Peking. V zahodni Kitajski so res dopustili ustanovitev organizacij tamošnjih muslimanov in njih predsednik Burhan Šahidi je poslal dolgo pozdravno spomenico vsem „muslimanskim bratom v Afriki in Aziji“. Po krizi na Kubi so začele odhajati številne afriške delegacije v Peking. Maocetunga je prišla obiskat kraljica Ali Mohamed Hirabe iz Burundija, prišel je minister za informacije iz Somalije, iz Kenije je sledila žena predsednika samostojne kenijske vlade Margareta Kenjata, kot gostje kitajskih časnikarjev so prišle skupine novinarjev iz Tanganjike in Ugande. Zanimanje za Afriko se ni omejevalo samo na pekinško vlado, posebne delegacije so začele pošiljati v nove afriške države tudi komunistične vlade v Severni Koreji, Vietkongu. Povsod so se ustanovljala Društva za pospeševanje prijateljstva med komunističnimi državami Azije in prebujajočimi se narodi v Afriki. Glasila in letaki društev so pozivali k sodelovanju med črno in azijsko rumeno raso, pozivali k uporabi proti belim in narasla je že itak velika gonja proti krščanskim misijonom (Somalija, Sudan).

Afriške države so v zadnjih petih letih prejele iz komunističnih držav podpor in kreditov v višini 600 milijonov dolarjev. Vendar je bila pekinška vlada finančno prešibka, da bi mogla močnejše sodelovati pri tej podpori. Do konca 1962 je kitajska vlada mogla nakazati samo 50 milijonov dolarjev (manj ko Poljska, ki je prispevala 70 milijonov).

Sovražnost med ruskimi in kitajskimi komunisti se je v Afriki tudi javno pokazala. Zveze med ruskimi in kitajskimi diplomati so postale zelo redke, med kitajskimi in ruskimi strokovnjaki, ki so svetovalci novih vlad, je prihajalo celo do spopadov in dejanskega obračunavanja. Lansko jesen je morala policija v Bamaku, glavnem mestu Malija, z orožjem v roki ločiti kitajske in sovjetske zastopnike, ki so se zapletli v hrupno bitko v enem izmed vodilnih zabavnih lokalov glavnega mesta.

Namen: izvedba revolucije

Kitajski agitatorji v Afriki priznavajo, da so velike razlike med posameznimi narodi, ki so postali svobodni. Zlasti je velika razlika med narodi na vzhodu in zahodu Afrike. Vzhodni narodi so manj razviti in so se morali za osvoboditev vojskovati — na zahodu so se zlasti Francozi mirno umaknili in prepustili oblast novim, samostojnim vladam; mnogo novih držav se je celo odločilo postati članice Francoske unije. Prehod iz ene dobe v drugo je bil miren, brez trenja, ljudje so šli na delo, ki je kmalu rodilo primerne sode. Pokazalo se je, da prihaja v teh državah na vrh sloj, ki je meščanski, zavzema se za solidno mesto v narodnem življenju, izdaja se socialna zakonodaja, ki skuša izravnati prehude razlike — ni prilike za nastop prole-

tarjata. V mnogih vzhodnih predelih Afrike je drugače. Angleži so gospodari-
rili tako, da se je čutil velik pritisk zlasti na najnižje plasti, začenjalo se je
proletarsko gibanje. Tega skušajo sedaj komunistični agenti speljati v svoje
vode, dobiti nad njim kontrolo — z njegovo oporo bi radi organizirali revo-
lucionarno gibanje po vsej Afriki; v vseh državah bi počasi moral priti na
oblast režim, ki bi bil čisto komunističen po kitajskem vzorcu. V Vzhodno
Afriko sedaj prihajajo v velikem številu izšolani partijci, ki začenjajo s
tečajji, na katerih vežbajo domače delavske voditelje za delo v komunističnem
smislu. V Zahodni Afriki so se kitajski komunisti dosedaj najbolj zasidrili
v Ghani in Gvineji, kjer so podprli zlasti gibanje za uvedbo lastnega jezika
s posebno abecedo. Dočim uvajajo drugod latinske črke, so v teh dveh de-
želah komunisti vsilili pisavo, ki je nekje med latinico in starimi domačimi
črkopisi. Zanimivo je, da so se pekinški odposlanci v Afriki vrgli v veliko
gonjo proti Portugalski. Organizirajo in oborožujejo guerilske oddelke proti
portugalski oblasti v Angoli in Mozambiku. To počno v Afriki, dočim se na
kitajski celini, na svoji obali ne dotaknejo portugalske kolonije Macao, katere
posadka ne bi mogla biti nobena resna ovira proti kitajski premoči. Toda
tam komunisti tega iz posebnih razlogov ne store. Tudi ne povzročajo Ki-
tajci nobenih težav v Kongu; dokler je Gizengo vladal svoji pokrajini v
Stanleyvillu, so ga podpirali in poslali tja svoje diplomatske zastopnike. Po-
zneje so se umaknili ali se vsaj skrili v ozadje — Kongo je preveč pred očmi
mednarodnih kontrolnih ustanov in Kitajcem to ne prija.

Afrika — kontinent bodočnosti za Kitajce

Kitajska ima že 750 milijonov prebivalcev in napovedujejo, da jih bo
čez 15 let 900 milijonov, okr. leta 2.000 pa 1.050 milijonov. Oblasti se mrzlično
ozirajo po svetu, kamor bi mogli odvajati ta silni previšek prebivalstva. Ta
problem je tolikšen, da se zanj zanimata obe Kitajski — pekinška in ona
na Formozi. Kitajska nacionalistična vlada na Formozi ima redne diplomatske
stike z nekaterimi novimi afriškimi državami; prav pristrčni so npr. odnošaji
med Madagaskarjem in Formozo. Številne Čangkajškove nacionalistične dele-
gacije so v državah Dahomey, Gabon in Kamerun. Pripravlja se uvedba diplo-
matskih zvez med Formozo in državami Kongo, Liberija in Slonokoščena
obala. Vlada maršala Čankajška se zelo trudi poglobiti in razširiti zveze z
afriškimi državami, ustanovili so v ta namen tri Društva za poglobljanje pri-
jateljskih in kulturnih vezi med Formozo in Afriko.

Obe Kitajski torej proučujeta možnosti za poglobitev vezi. Povsod so
na delu zgodovinarji in gospodarski strokovnjaki, ki proučujejo možnost od-
takanja kitajskega prebivalstva na afriški kontinent, ki je silno redko po-
seljen, a nudi toliko bogastva za lepši razmah.

Čuenlajevo potovanje po Afriki

Konec decembra 1963 in v prvi polovici januarja je predsednik kitajske
vlade Čuenlaj prišel na obisk v Afriko. Bil je v Egiptu, Alžiriji, Maroku,

Tuniziji in obiskal je še nekaj drugih držav Srednje Afrike. Povsod so ga sprejeli kot zastopnika velike prijateljske, nove Kitajske, ki da stopa na čelo držav, ki se bore proti zadnjim ostankom kolonializma. Mlade afriške države iščejo osnov, da bi se utrdile, hočejo pokazati, da se trudijo za napredek, žele vpoštevanja pri drugih velikih državah. Čuenlaj ni nikjer govoril o komunizmu, tudi Hruščeva in sovjetskega komunizma ni napadel, nastopal je samo kot predstavnik nove Kitajske, ki se dviga v napredek iz skoraj enakih temeljev zaostalosti, kakor se mora za to boriti večina afriških držav. Predsednik vlade, ki sama doma drži vse ljudstvo v pravi sužnosti in pomanjkanju, v Afriki obljublja pomoč in sodelovanje — ne straši se dati teh obljub nacionalističnemu diktatorju Nasserju v Egiptu in maroškega kralju v Rabatu. Afriške države svari pred vplivom, ki bi ga skušale uveljaviti v Afriki — kakor tudi v Aziji — evropske kapitalistične velesile pod vodstvom Združenih držav Amerike, stare države kolonializma.

Nove afriške države menijo, da kaže tem opozorilom iz Pekinga slediti, in odpirajo roke in srce predsedniku komunistične vlade Čuenlaju. Toda Kitajska nazadnje ne bo mogla nadomestiti vso tisto pomoč, ki jo mali narodi Afrike potrebujejo in jo morejo dobiti samo iz demokratičnih držav. Mnogi se tudi sprašujejo, kaj bo Čuenlaj zahteval za podporo Kitajske, če jo bo ta sploh mogla kdaj dajati. Afriške države potrebujejo pomoč od povsod in upajo da jim kitajska komunistična ne bo škodovala: nevarnost vidijo le v zapadnem neokolonializmu. Tisti, ki komunizem dobro poznajo, menijo, da je Čuenlajevo potovanje v Afriko samo začetek velikega zavojevanja Afrike po komunizmu. Ko bo komunizem zavojeval Afriko, bo krenil v ofenzivo še v Južni Ameriki. Tokrat izrablja v Afriki Čuenlaj nacionalistična gesla; enako bo potem skušala Kitajska vplivati v Južni Ameriki — Afrika in Južna Amerika sta bodoča kontinenta za ekspanzijo svetovnega komunizma. Čuenlajevo potovanje je samo del tega končnega načrta!

R. J.

MADAGASKAR -- BETROKA

Piše Ivan Štanta C.M., Madagaskar

Madagaskar je zelo različen; zato Vam pišem nekaj vrstic o življenju na področju, ki so mi ga predstojniki izročili.

Moja misijonska postaja Betroka je 700 km od glavnega mesta *Tananarive* in 400 km od velikega pristanišča *Fort-Dauphin*. Betroka je vas med dvema oazama v puščavi in je 138 km od oaze *Ihosy* in 90 km od oaze *Isoanala*; skozi vas gre cesta iz *Tananarive* v *Fort-Dauphin*.

Vas ima 3000 prebivavcev, ki so iz rodov *Betsileo*, *Ambaniandro*, *Tandroy*. Dalje je še nekaj družin iz rodu *Bara*, vendar so še nomadi, ki kot pastirji potujejo na vse strani, kjer je kaj paše in ne žele stalno bivati v vaseh. Mojih vernikov — katoličanov je 1200, ostali so protestanti ali poga-

ni. Moj misijon je del velike misijonske pokrajine, ki se razteza na 15.000 km² in ima 50.000 prebivavcev; od teh jih je samo 5000, ki so katoliške vere.

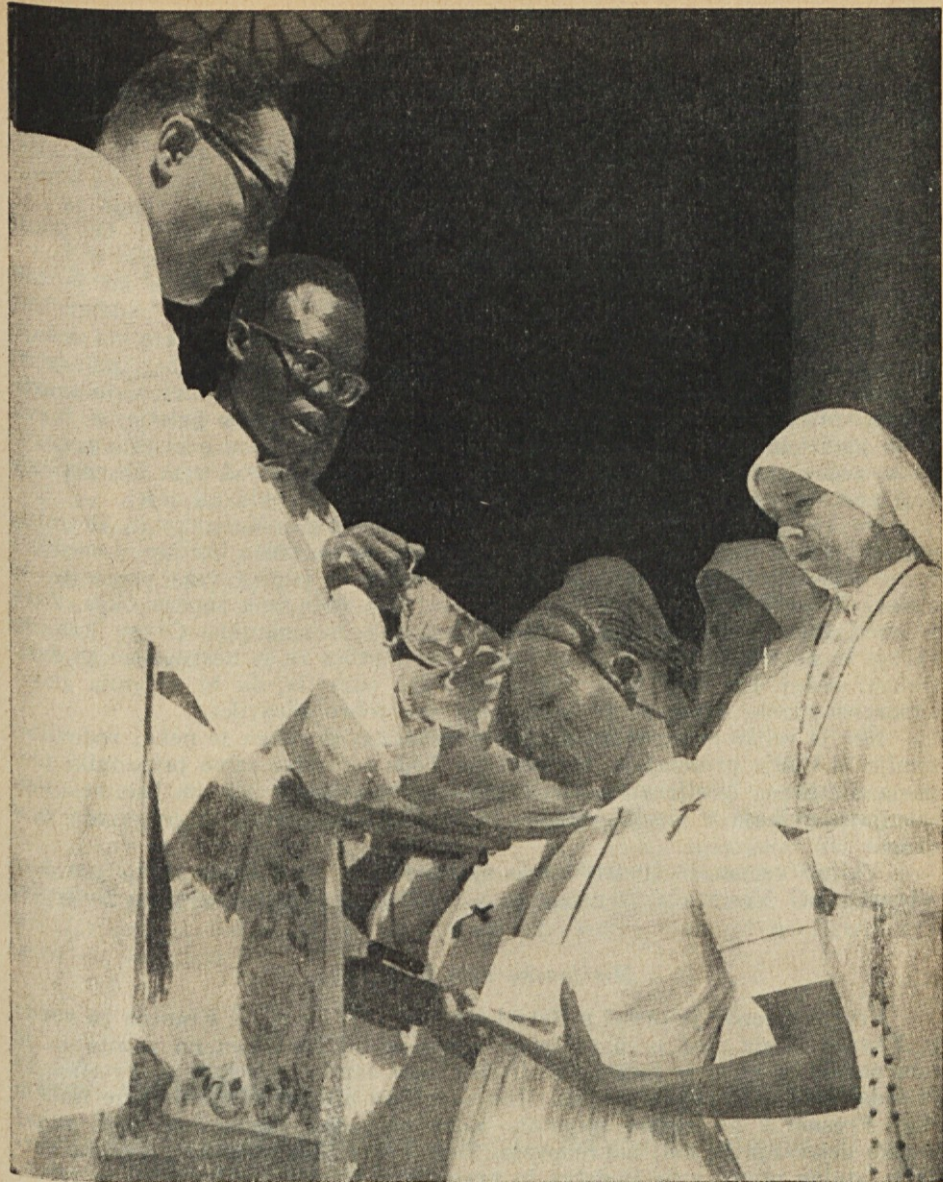
Glavno pleme sestavljajo pripadniki rodu Bara. Njihovo največje bogastvo so voli. Lahko se reče, da ima naša pokrajina največ volov. Vasi Isoanola, Mahabo, Janakafy imajo tudi po 30.000 volov in še več. Nekateri imajo 4000 - 5000 volov. V Evropi bi bili taki gospodarji veliki bogataši. Dasi jih tudi tu moramo šteti med bogataše, so vendar pravi reveži. Hiše imajo iz posušene slame in blata. Hranijo se z mesom in rižem. Koče imajo samo eno sobo, ni stolov in miz. Žive pastirsko življenje, so še predani poligamiji, darujejo bogovom žrtve zaklanih volov, velja obreza, ženske jokajo noč in dan ob smrti in z jokom spremljajo mrtvega do groba. Mrtve pokopavajo v skupinske grobove rodov ali velikih družin.

Kdor vstopi v sobo poglavarja rodu Bara, ne sme spregovoriti besede. Stopiti mora v severni del sobe in sestiti na razgrnjeno rjuho. Nikdo ne sme govoriti, dokler vsi člani družine niso zbrani — med zbiranjem vsi molče —. Ko vsi sede, se začne pogovor. Začeti je treba z besedami pozdrava, nakar se razloži namen obiska. Nato povzame besedo poglavar, se zahvali za obisk in podeli dar, navadno je to kokoš, nekaj jajc ali banan. Ženske ne smejo govoriti. Samo pri družinah, kjer je poglavar umrl, sme spregovoriti vdova. Ženske ne smejo biti pri isti mizi z možem. Ženska samo streže pri mizi. Kajti mož jo je kupil in plačal za njo ali 10.000 frankov ali pa enega vola. Če umre mož (Mpanjaka) brez otrok, mu postavijo na grob posebne vrste spomenik, ki se imenuje „vatolahy — človeški kamen“. Dve leti po smrti mrliča odkopljejo, zavijejo kosti v rdečo rjuho in plešejo s svežnjem, da bi razveselili pokojnika. Zakoljejo mnogo volov, prirede pojedino, pridejo vsi člani rodu in vsi se vesele, dokler je kaj jedat in pijače. Kostni prenesejo potem v posebni, rodovni grob. To je posebni veseli del pogreba in se imenuje „famadiana“ in lahko traja več tednov.

Izvedel sem, da je pred nekaj tedni neki „mpanjaka“ zbral člane svoje družine in rodu in jim začel razlagati: „Jaz sem že star in kmalu bom odšel k svojim očetom. Vem, da si boste po moji smrti privoščili mnogo lepega in dobrega, ko se boste zbrali na „famadiano“. Dobro — nimam nič proti. Toda kdo se bo razveseljeval pri tej „famadiani“? Morda to staro figovo drevo, iz čigar korenin je vzrastlo toliko novih drevesc? Poslušajte, jaz želim živ — ne mrtev — prisostvovati svoji „famadiani“. Skupaj z vami se hočem veseliti in jesti svoje vole, predno zaprem oči za večni počitek“.

Kadar pasejo, imajo fantje pri sebi sekire. Levov in tigrov ni, v rekah so krokodili. Pač pa kradejo vole in proti njim velja orožje. Ječa v Betroki ima vedno okrog sto pripornikov, ki so vsi označeni kot tatovi volov. Seveda ti trde, da so nedolžni kot „čista voda“.

Ljudje niso ravno preveč verni. Sicer pa je to verjetno splošen afriški pojav. Pripadniki rodu Bara spoštujejo misijonarja in ga radi sprejemajo v svoje domove. Med pogovorom pa mu povedu n.p.r. naslednje misli: „V vesoljstvu so trije bogovi. Prvi Bog je tisti, ki je ustvaril nebo in zemljo in prebiva visoko nad nami. Drugi bog so naši pradedje, ki prebivajo spodaj, in tretji bog ste vi „beli“, ki ste tukaj na zemlji“.

Ramo ob rami se domači in tuji misijonarji trudijo, da osvoje Afriko — Kristusul

Vsi pripadniki rodu Bara so nomadi — pastirji, ki se nikjer ne zadržujejo za dolgo časa. Gredo za pašo, to je za svojimi volovi. Kjer je paše za dalj časa, se ustavijo in postavijo koče iz blata.

Gotovo so Bara najprimitivnejše ljudstvo na Madagaskarju. Imam vtis, da se malo ali skoraj nič ne zanimajo za vero. Imajo tri ljubezni: na prvem mestu so voli, na drugem otroci in tretjem žene. Ob sončnem zahodu so kar pijani ob pogledu na črede volov, ki se vračajo iz daljnih pašnikov. Ob takih trenutkih samo šepetajo vzhičene besede: „zanahary iti — to so naši bogovi“.

Zanimalo vas bo, kakšna je paša in od česa živina živi, ko je tod okoli sama puščava? Ne smete si predstavljati, da je ta puščava podobna oni v arabskih deželah. Tam je puščava res sam pesek. Vedeti morate, da dežuje tukaj samo tri mesece na leto. Dežja je veliko v mesecih december, januar in februar. Takrat imamo pri nas poletje. Rdeča puščava silno ozeleni in zraste visoka trava, ki se imenuje „bozaka“ (savana). Ko je mimo poletje, se trava začne sušiti in postane trda slama. Voli so se med poletjem odebekali, pozneje pa se začno sušiti, postanejo kost in koža. Ko sem potoval, sem ob cesti ali poti pogosto videval okostja volov, ki so poginili od glada ali žeje.

Na splošno vse leto primanjkuje vode. Dve reki, Mangoky in Betroka, sta premalo za napajanje živine in ljudi. Voda rek je polna bacilov in usedlin; če se kdo odloči piti neprekuhano vodo, jo mora poprej vsaj precediti. V okolici Betroke sploh ni čiste vode. Skoraj vsa voda ima zopern okus. Zato je med ljudmi mnogo bolnih. Komarjev tudi ne manjka. Če se kdo ne varuje in ne jemlje kinina, se ga kmalu loti mrzlica in je nesposoben za delo. Oblasti sedaj dele med ljudi kinin in druga zdravila, da bi dvignila zlasti odpornost otrok. Kinin se je izkazal kot res dobro zdravilo.

Ker je veliko suše, ni zelenjave in sadja. Le ob rekah je nekaj rodovitne zemlje in ljudje pridelujejo, kar morejo. Toda tam žive samo pripadniki plemena Betsileo. Izseljenci z visok planote pridelujejo riž in banane. Vsa zelenjava prihaja z visokih planot in iz Fort-Dauphina in je seveda zelo draga.

Vkljub vsemu je ljudstvo zelo optimistično razpoloženo in to jim kar odseva iz oči. Ves značaj je usmerjen v veselje in prijazen pogled na življenje.

Misijonsko delo v Betroki

Prvi misijonar je prišel v Betroko v letu 1913 in je bil Francoz po rodu: p. Fayard. Toda med prvo svetovno vojno je bil vpoklican na fronto in je tam padel. Za njim je prišlo več drugih, med temi je bil tudi p. Fresnel, ki je sedaj škof v Fort-Dauphinu. Misijonarji so bili priljubljeni in je ljudem škof Fresnel v najlepšem spominu. Kdor ne pozna razmer, se čudi, zakaj versko delovanje ni bolj napredovalo. Toda kakor sem omenil: prevelike razdalje, stalno premikanje ljudstva in premajhno število misijonarjev je vzrok, zakaj se delo Cerkve ne more bolj zasidrati. Proti našemu delu so tudi protestantski pastirji, dalje čarovniki, ki imajo velik vpliv na neizobraženo množico, in pa zasidranost v poganske navade.

Omenil sem že, kako velika je naša pokrajina. Po njej je raztresenih 24 kapelic, ki jih pa more misijonar le redko obiskati. Vas Betroka s 1200 katoličani ima kapelo iz blata, ki je pokrita s slamo. Protestanti so mnogo bolj

bogati: imajo cerkev, zgrajeno iz cementa, in sicer sredi vasi. Katoliški verniki so večinoma člani plemena Betsileo, ki je pa revno in nima vpliva. Med Bara imamo komaj nekaj nad sto duš. Velika sreča za nas je, da imamo tukaj misijonarke — sestre usmiljenke, ki vodijo šolo, katero obiskuje nad 500 deklet. Toda v šoli za fante jih imamo samo 160. Letos smo priredili veselico (kermese) in ta nam je vrgla 50.000 madagaskarskih frankov čistega dobička. Ta denar nam bo omogočil, da bomo mogli popraviti poslopje, ki služi za šolo. Nič ne vemo, kdaj bo teh popravil konec, ker ni mizarjev!

Kako me boli srce, ko vstopim v našo kapelo, ki pa je bolj podobna betlehemskeму hlevu. Kako si želim, da bi bila lepa in bi jo preveval duh naše vere tudi v tem, kako znamo poskrbeti za okras božjega domovanja.

Nekaj sto metrov od kapele je bivališče za gobavce. Pozimi sem jih obiskoval. Kako hudo mi je bilo, ko so vzklikali: „Mompera, mangatsiaka ny andro, omeo akanjo — naš oče, zebe nas, prinesi nam kakšno oblačilo.“ Najbrž je med Evropejci zasidrana miselnost, da je v Afriki vedno zelo vroče. Res je, tukaj nikdar ni tako mrzilo, kakor v Evropi. Tukaj so ljudje le malo oblečeni, zato jih zelo zebe že pri devetih stopinjah nad ničlo. Ker se taka temperatura drži čez ves dan, je res hudo, zlasti za bolnike. Če sem doma našel kakšno cunjco, sem jim jo odnesel. Hodim tja, da jih učim krščanski nauk — vendar kakšno veselje, če jim morem prinesiti kaj živeža, sladkorja in riža. Nekaj dni je tega, kar sem prejel od dobrotnice v Gorici 20.000 lir; porabil sem jih za te reveže. Nekaj denarja je ostalo za nakup evangelijev in katekizmov; več izvodov sem mogel tako razdeliti med katehiste našega misijonskega okraja.

Dragi slovenski bratje in sestre,

oprostate mi, da sem Vam tako nevedno napisal teh nekaj vrstic o mojem delu v misijonih. A moja velika želja je, da bi mogel z Vašo pomočjo pozidati tukaj na afriškem otoku cerkvico v čast naših apostolov sv. Cirila in Metoda, ki sta pred 1100 leti misijonarila po naši zemlji. V novi cerkvi bi bilo napisano: „To cerkvico so sezidali madagaskarski katoličani s pomočjo daljnih Slovencev, ki so z njimi združeni v ljubezni do Kristusa.“ bezni do Kristusa.“

Pripis uredništva:

Ker nam misijonar med tem sporoča, da mu je kapelica, ki jo je imel na misijonu, pogorela, njegov misijon še celó priporočamo dobrotnikom v denarno, pa tudi molitveno pomoč! Darove sprejemajo poverjeniki našega lista.

PO TATARSKIH DEŽELAH IN TIBETU

Spomini s potovanja po tatarskih deželah in Tibetu v letih 1844 - 46

Spisal Régis Evarist Huc C.M.; preredit prof. Alojzij Geržinič — Nadaljevanje

5. POGLAVJE

Modro mesto. — Goljufivost kitajskih trgovcev. — Hotel Treh popolnosti. — Kako Kitajci izkoriščajo Tatare. — Menjalnica. — Nakup dveh ovčjih oblek. Umor velikega lame v Modrem mestu. — Ureditev te zadeve. — Domači lame, lame-popotniki, lame v skupnosti. — Mandžurska dinastija podira lamaizem. — Izjave tibetantskega lame.

Iz mandžurske naselbine smo imeli do Modrega mesta komaj pol ure hoda. Pot se vije med samimi vrtovi. Obzidje starega mesta je še popolnoma ohranjeno, a večina hiš in koč je že zunaj njega. Najprej smo hodili po dolgi ulici, ki gre mimo velike lamaserije Petih stolpov. To ime je dobila po lepem kvadratnem stolpu, ki se dviga na severni strani poslopja. Vrh tega stolpa služi za temelj peterim šiljastim stolpičem; srednji od njih je silno visok.

Takoj ob lamaseriji se je naša ulica končala. Naprej sta vodili dve tesni, zanemarjeni poti. Izbrali smo manj umazano, kmalu pa smo bili v samem smrdljivem blatu. La počasi smo mogli prodirati: zdaj smo se pogreznili v kotanjo. Po petdesetih korakih so bile naše živali pokrite z blatom in s potom. Tedaj se je zgodila še ena nesreča: zaslišali smo tuljenje potnikov, ki so nam z vozovi šli naproti; hoteli so, da se jim umaknemo. Ker je to bilo nemogoče, smo jim odgovorili s svojim tuljenjem in v strahu nadaljevali pot. Trčili smo na ovinku. Pogled na naše kamele je konje tako prestrašil, da so se obrnili in se v največji zmedi rešili skozi kakršen koli prehod. Tako smo zmagovito napredovali, dokler nismo dospeli v dovolj široko ulico. Zaman smo se ozirali po kakem gostišču. Po severnem Kitajskem in med Tatari so gostišča določena le za eno vrsto popotnikov: za prekupčevalce z zlatom, za trgovce s konji itd. Za nas bi prišla v poštev le gostilnica za navadne „popotnike-goste“. Pa ni bilo nobene. Nenadoma prihiti med nas iz neke trgovine mlad Kitajec, nas zasuje z najbolj vljudnimi besedami in se ponudi, da nas privede v najboljšo in pošteno prenočišče. „Vi Tatari veste, kaj je vest, a tu v Modrem mestu je vse goljufivo; zato je velika stvar, da najdete človeka, ki mu morete zaupati.“ Gostil nas je z njuhalnim tobakom, pomagal voditi živali, nas prijateljsko trepljal po rami, od časa do časa pa je pogledoval na velika zaboja, ki ju je nosila ena naših kamel. Tako nas je vodil že kakšno uro. Izrazili smo obžalovanje, da zaradi nas izgublja čas. On pa, da za brate bo vendar storil tako malenkost. Vmes je švignil v neko prodajalnico, vrnil se je z drugim Kitajcem; ta je bil že na zunaj pravi falot, vendar se je cedil od uslužnosti in pripovedoval, kakšna odlična postrežba je v „Gostilnici večne pravičnosti“, kamor nas peljeta.

Na njuno smolo sva poznala kitajsko taktiko in tudi po naravi nisva tako dobrodušna kot so Tataři. Ko sva torej zagledala kitajski napis „Hotel treh popolnosti“, sva takoj zavila na dvorišče. Zaman sta goljufa zatrjevala, da še nismo na cilju. Vendar sta se hitro znašla, pospravila sta sobo, ki nam jo je gostilničar določil, in skrbela za vse mogoče. Med čajem je prišel še neki mlad človek, ki naj bi bil sam sin rjunega gospodarja. Prinesel nam je kolačev in naju povabil na kosilo. To vsa vljudno, a odločno odbila in lopovi so videli, da iz naše moke ne bodo spekli kruha.

Težko je videti kaj bolj gnusnega, kot je poslovno razmerje med Kitajci in Tataři. Ti poslednji so v svoji preproščini plen prebrisanih Kitajcev, ki jih omamijo s sladkimi besedami in dobrimi uslugami. Povabijo jih na kosilo in prevzamejo na skrb vse njihove potrebe: prodajajo njihove živali in kupujejo stvari, ki jih žele — po dvojni ali celo trojni ceni, obenem pa jih prepričajo, da so napravili izvrstno kupčijo. Opeharjeni Tataři odhajajo v svojo deželo navdušeni nad plemenito požrtvovalnostjo in jim drugič sami rinejo v past.

Naslednji dan smo uporabili za nakup zimske obleke. Nespametno bi bilo, napotiti se v puščavo brez kožuha, kajti mrzaz se je že pričenal čutiti. Najprej smo morali zamenjati nekaj unč srebra. Kitajski denarni sistem je zgrajen na drobnih bakrenih kovancih; ti so v sredi preluknjani, da se lahko naberejo na vrh. Po kitajsko se takim kovancem pravi cien, po tatarsko dahos, Evropci pa so mu naredili ime sapejka. Zlato in srebro se v menjalnicah moreta zamenjati v sapejke; unča srebra se navadno proda za 1.700 ali 1.800 sapejk. Menjalci imajo na razpolago dva načina, da si povečajo zaslužek: ali goljufajo pri tehtanju ali pa znižajo ceno srebra. Kadar pa imajo opraviti s Tataři, se poslužijo tretjega načina: stehatajto natančno, plačajo rajši nad dnevno ceno, tako da spet napravijo vtis skrajne dobrote; ogulijo pa jih pri računanju. Tudi za nas so se menjalci hoteli poslužiti tega načina. Stehatajto so pravilno, ceno so nam nastavili zelo ugodno, potem pa je vodja menjalnice vzel v roko svoj suan-pan, računalo, na katerega Kitajci na presenetljivo nagel način izvedejo najbolj zapletene računске operacije — če hočejo. V našem primeru se je hote zmotil za tisoč sapejk. To smo ugotovili, ko smo na papirju napravili račun. „Nemogoče! Da bi bil pozabil računanje na suan-pan? A bom še enkrat zračunal!“ Ljudje so se že zbrali okrog nas. „Nisem se zmotil!“ in je podal računalo drugemu uradniku, ki je naštel prav toliko kot on. „Vidite, da je račun v redu? Le kako, da se ne sklada z vašim?“ „Ne gre zato, ali se sklada z našim ali ne; res pa je, da se pri našem načinu ne moreš zmotiti.“ Menjalničarji so bili zmedeni in so zardevali. Tedaj se je javil za razsodnika neki tujec. Njegov račun na suan-panu se je vjemal z našim. Vodja menjalnice se nama je globoko priklonil: „Gospoda lami, vaša matematika je boljša od moje.“ „Nikakor; tvoj suan pan je izvrsten. toda kje boš našel človeka, ki se nikoli ni uračunal? Tudi ti se moreš enkrat zmotiti, mi se motim deset tisočkrat. Danes sva pač imela srečo.“ Zaradi okoliščin je bil najin odgovor edino primeren; takega je zahtevala kitajska vljudnost. Ko smo jih tako pomirili, sva jim razložila, da so arabske številke znamenja, ki jih mandariní nebeške literature (astronomije) uporabljajo za merjenje mrkov in nebeških poti. (V pekinški observatorij so jih uvedli jezuitje). Potem so nam do zadnje sapejke odšteli vse, kar nam je pripadalo.

Zdaj smo mogli misliti na podloženo zimsko obleko. Začeli smo s starinarno. Tataři nimajo nobenega odpora do tujega oblačila; celo za obisk si pri sosedih izposodijo tu pokrivalo, tam hlače, druge škornje. V stiski pa oblačila zastavljajo

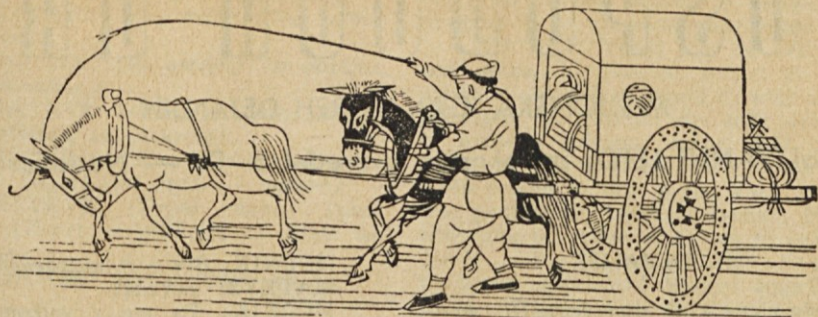
in jih po navadi ne odkupijo pravočasno. Cene zamaščenih oblačil v starinarni so bile neznansko visoke. Odpravili smo se takoj v drugo, pa v tretjo — spoznali smo vse starinarne in zastavjalnice v Modrem mestu, nazadnje pa se vrnili v prvo. Nabavila sva si častitljivi obleki iz ovčjega krzna, pošiti z plagom, ki je nekdanj verjetno bilo rumene barve. Pri pomerjanju se je izkazalo, da ju krojača nista napravila po najini meri: g. Gabertu je bila obleka prekratka, meni pa predolga. Zavrgla sva misel, da bi tu odrezala in tam dodala: za to bi bil potreben krojač in denar. Jaz sem svoje oblačilo nabral v pasu, g. Gabert pa je občinstvu kazal del svojih nog. Na glavo sva si nataknila elegantno čepico iz lisičjega krzna. S temi pridobitvami pod pazduho sva se vrnila v hotel Treh polinosti.

V Modrem mestu (Ku-Ku-Hote) sva ostala še dva dni. Potrebna sva bila počitka in pa izrabila sva priliko, da si ogledava lamaserije. Vso trgovsko pomembnost dajejo Modrem mestu ravno ti budistični samostani, ki jih Tatari obiskujejo od vseh strani. Pet lamaserij je velikih, s po 2.000 lamami, manjših pa je takih petnajst. Najlepša in najbolj slavna je lamaserija Petih stolpov. V njej biva Hobilgan, to je veliki lama, ki se je že izenačil z Budovo substanco in že večkrat bil delžen zakonov transmigracije. Na prestol Peterih stolpov je prišel po tragičnem dogodku; prej je tu bival Gibson-Tamba. Cesar Cong-Hsi je nekoč potoval skozi Modro mesto in je obiskal Gibson-Tambo. Ta ga je sprejel, ne da bi vstal ali mu pokazal kakšno znamenje spoštovanja. To je velikega vojaškega mandarina tako razkačilo, da ga je zabodel. Tedaj je završalo po vseh lamaserijah. Cesar je komaj ušel, preoblečen v navadnega vojaka; mandarina in spremstvo pa so razjarjeni lame usmrtili. Tatari so sporočili, da se je Gibson-Tamba spet pojavil v deželi Halkov; ti so ga vzeli v zaščito in prisegli, da ga maščujejo. Lame Velikega Kurena so se že organizirali v upor. Bila je potrebna vsa diplomatska spretnost cesarja Kang-Hsija, da do upora ni prišlo. Cesar je stopil v stik z Dalai-lamo na Tibetu in ta je s svojim vplivom počasi pomiril lame, cesar pa je z vojsko držal v šahu kralja Halkov. Kang-Hsi pa je mislil tudi na prihodnost. V nauk o transmigraciji ni verjel, vedel je, da imajo Halki v Gibson-Tambi, ki naj bi se pri njih pojavil, močan adut za morebiten boj s Kitajci. Iznebiti se ga, bi bilo preveč tvegano. Zato je v dogovoru z budistično centralo v Lasi priznal Gibson-Tambo za zakonitega vladarja v Velikem Kurenu, določeno pa je bilo, da mora vedno transmigrirati na Tibet. Kang-Hsi je po pravici pričakoval, da se rojen Tibetanec ne bo pridružil mržnji Halkov do cesarja. Tako je tudi bilo, dasi je obojestranska nezaupnost ostala.

Lame, ki se iz vseh tatarskih dežel zgrinjajo v Modro mesto, le redko ostanejo tam. Potem ko napravijo razne šole, se navadno vrnejo domov. Po manjših samostanih se čutijo bolj svobodne; večsah pa celo živijo v lastnih družinah in z ostalimi čuvajo živino. Kar je lamaističnega na njih, so samo rumena ali rdeča oblačila.

Druga vrsta kot ti „domači lame“ so lame-popotniki. Ti nimajo nikjer doma ne počitka. Gostujejo — za en dan in noč — v tatarskih šotorih ali pa spekar na prostem.

Tretja vrsta so lame v samostanskih skupnostih. Njihove lamaserije so narasbine majhnih hiš okoli enega ali več budističnih templov. Ti lame so navadno bolj urejeni, več molijo in študirajo. Smejo imeti nekaj živali: krave za mleko, konja za izlete v puščavo in ovce, da imajo za praznike pečenko. Večina lama-

serij so cesarske ali kraljevske ustanove. Dohodki, ki jih dobivajo, se razdele med lame po njihovi stopnji v samostanski hierarhiji. Brezskrbni značaj teh ljudi se prikaže v tem, kako denar takoj zapravijo. Včeraj razcapani lama se danes vrne iz mesta z bleščečo obleko, čez nekaj mesecev pa jo že odnese v zastavljalnico, kjer tudi ostane.

Lam med Tatari kar mrgoli. Sedim, da jih je nad tretjino prebivalstva. Po skoro vseh družinah so razen najstarejšega, ki ostane „črni človek“, vsi ostali sinovi lame. V to jih določijo starši že pri rojstvu: obrijejo jim glavo in otroci se na ta stan privadijo. Trdijo, da je k tej množini lam pripomogla politika mandžurske dinastije. Res je, da pekinška vlada, ki pusti kitajske borce v bedi in ničevosti, podpira na poseben način lamaizem. Skriti namen tega postopka naj bi bil, da s čim večjim številom lam — ki se ne ženijo —, zastavi razmnoževanje Tatarov, katerih nekdanja moč, zlasti pa zavojščenje Džingis-Kana kitajskim oblastnikom ne gre iz spomina.

Razgovori z lamami v Modrem mestu so spet pokazali vero teh ljudi, da je Lasa kot velik svetilnik nauka in svetosti; bolj ko se od njega oddaljuješ, bolj temni vednost.

Nekega dne sva govorila s tibetanskim lamo in se zelo čudila njegovim izjavam. Govoril je, da je le eno božanstvo, ki je vse ustvarilo, samo pa je večno. V Indiji se imenuje Buda. v Tibetu Večni Vsemogočni, Kitajci mu pravijo Fo in Tatari Borhan. „Kaj pa so potem vsi ti Dalaj-lame, Gibson-Tambe, Hobilgani itd.“ sva vprašala. „Vsi so enako Buda.“ „Ali je Budo mogoče videti?“ „Ne, je breztelesen, je duhovna podstat.“ „Buda je torej eden, pa je kljub temu neznansko število Bud; Buda je breztelesen, pa je vendar toliko Bud v telesu. Kako moreš to razložiti?“ „Ta nauk je resničen, je odvrnil, to je nauk Zahoda (to je Tibeta), pa je tako globok, da se nikoli ne da do konca razumeti.“

Presenečena sva bila: v njegovem verovanju so bili vključeni nauki o edinem Bogu, o skrivnosti včlovečenja, o resnični pričujočnosti; družijo pa se na čuden način z verovanjem o metempsihozi (preseljevanju duš) in z nekim nerazložljivim panteizmom.

(Sledi.)

GOSPODOVA URA

MISIJONSKA IGRA V TREH DEJANJIH

Spisal VANNI LETO, iz rokopisa prevedel S. D. — Nadaljevanje.

II. DEJANJE

(Leto pozneje. Proti večeru. Uro pred delopustom).

1. prizor

Matevž, potem Marko

MATEVŽ *(Sede za mizo, na kateri je velika škatla s praški. Presipava jih v papirčke in zavija).*

MARKO: *(Od zunaj.)* Matevž, si končal?

MATEVŽ: Kot bi pihnil, bo.

MARKO: *(Vstopi v beli zdravniški halji.)* Kar tele mi daj, ki so končani. Ljudje že čakajo.

MATEVŽ: Prosim, kar vzemite. Samo štirje še manjkajo.

MARKO: Ko skončaš, jih takoj prinesi. *(Odhiti na desno.)*

MATEVŽ: Ubogi Marko! Sem rekel in bom še, da ta človek ni za ta svet. Sama dobrota ga je. Toda ti ne pridipravi! Naj jih koklja brene! On bi šel rad zamorce spreobračat. Oni bi ga pa še ob vero spravili. Če bi ga le mogli. Tisto krotišče Močnikovo, pa se mi zdi, da ga je sam bognasvaruj poslal, da mu nagaja. Ali pa je ta coprnik sam peklenšček s kostmi in z mesom.

2. prizor

Matevž in Močnik

MOČNIK: *(Pri vratih.)* Dovoljeno?

MATEVŽ: Ne! tega pa nisem pričakoval.

MOČNIK: Kaj pravite?

MATEVŽ: Če o volku govoriš, volk pride.

MOČNIK: Ste o meni govorili?

MATEVŽ: Seveda!

MOČNIK: Pa me z volkom primerjate?

MATEVŽ: Kaj še... Imel sem v mislih zlodeja!

MOČNIK: Najlepša hvala.

MATEVŽ: O, prosim, prosim.

MOČNIK: Kadar koli se srečava, me počastite s kakšnim posebnim poklonom.

MATEVŽ: Kaj hočete. Naredim, kar morem.

MOČNIK: Potem takem sem jaz hudič?

MATEVŽ: Oziroma on je vaš boter.

MOČNIK: Kako bi se to reklo z drugo besedo?

MATEVŽ: Da vas je pri krstu držal.

MOČNIK: Ha, ha! Kako imenitno!

MATEVŽ: Nekoliko!

MOČNIK: Čudovito!

MATEVŽ: Nekoliko manj!

MOČNIK: Duhovito!

MATEVŽ: Cele litanije!

MOČNIK: Kaj mislite, da se hudič lahko...

MATEVŽ: Saj sem ravno hotel reči...

MOČNIK: Ej, povejte... Ali se mi hočete pridružiti?

MATEVŽ: *(Se pokriža.)* Bog me varuj! *(Hoče oditi na levo.)*

MOČNIK: *(Se smeji.)* Poslušajte, poslušajte!

MATEVŽ: *(Se ustavi pri vratih.)* Govorite, samo ne hodite mi blizu!

MOČNIK: Brez skrbi. Je doma gospod Pertnač?

MATEVŽ: Ne!

MOČNIK: Gospod inženir?

MATEVŽ: Da!

MOČNIK: Pokličite mi ga!

MATEVŽ: Takoj. Umaknite se!

MOČNIK: Kaj ste tako široki?

MATEVŽ: Kar hitro! Ne hodite mi blizu!

MOČNIK: (Se smeje.) Le pojdite.

(Se odmakne.)

MATEVŽ: (Odide na desno. Ko se mu približa, se prekriža.)

MOČNIK: (Ko Matevž do vrat pride) Tepec! (Se vsede — odmor.)

MATEVŽ: (Pride nazaj.) Takoj pride. (Zopet se prekriža in odide na levo.)

MOČNIK: Hvala, staro kopito.

3. prizor

Močnik in Lojze

LOJZE: (Vstopi s hitrimi koraki.) Kaj je?

MOČNIK: Gospod Lojze, le počasi, ni nobene sile.

LOJZE: Bil je ves iz sebe, ko me je prišel klicat.

MOČNIK: To je bilo iz strahu pred hudičem. Pa pustiva to. Kaj pravite k zadevi z delavstvom?

LOJZE: Ne vem, kaj naj rečem.

MOČNIK: Pa je le tako, gospod inženir. Vzrok nezadovoljstva, o tem sem prepričan, tiči prav pri mehaniku Slamniku. On je naščuval delavstvo, da je zahtevalo povišanje mezd.

LOJZE: Pa vendar. Slamnik dela v naši tovarni že leto dni, pa mu doslej nihče ni mogel očitati kakih nerodnosti. Nasprotno. Jaz sam, dasiravno se ne strinjam z njegovimi nazori, ga spoštujem in vem, da je v svoji stroki pokazal zmožnosti, kot malokdo.

MOČNIK: Potem ga ne poznate. Kot poslovodja sem primoran pogosto občevati z njim in vem in vidim, s kako kljubovalnostjo prenaša podrejenost.

LOJZE: Mogoče...

MOČNIK: Za mojo osebo sem prepričan, da je vsega kriv on. In prav zaradi tega sem prišel, da predlagam vašemu gospodu očetu, da ga ostro od-slovimo, čemur se Marko upira.

LOJZE: Marko, da se upira?

MOČNIK: Odločno! Sicer bi ga bil že sam odpustil.

LOJZE: Tako!... To pa je nekaj čisto drugega. Slamnikovo prijateljstvo

z mojim bratom mi gre na živce. Če bi ne bilo Slamnika, bi se mi morda posrečilo iztrgati Marka iz katoliškega društva in od njegovih blaznih načrtov.

MOČNIK: Veseli me, da sva si v tem edina. Ne bom se hvalil, če vam zaupam, da hočem izpeljati svoj načrt predvsem iz ljubezni do vaše družine in njenega dobrega imena. Saj se že toliko let čutim kakor eden izmed vas. Vaše težave so tudi moje. Vaš brat ne sme podležiti tej trapasti zablodi. Pomislite, kakšna sramota, nečast bi vas zadela!... Sin uglednega tovarnarja Pertnača, duhovnik! V črni suknji lenuhov, ki žal, še danes zasmradujejo naše napredne dežele! To bi bil škandal!

4. prizor

Imenovana in Marko

MARKO: (Vstopi pri predzadnjem stavku. Poslušaj. Ironično.) Dobro govorite, gospod Močnik. (Lojze in Močnik prestrašena vstaneta.)

MOČNIK: O, gospod doktor... oprostite... Nisem hotel...

MARKO: Upam, da so vam dobro plačali za to.

MOČNIK: Kaj mislite...?

MARKO: Predstavljam si, kako bodo vaši tovariši zadovoljni z vašim delom.

MOČNIK: Kakšni tovariši?

MARKO: Iz lože.

MOČNIK: Vi mislite...?

MARKO: Dobregra advokata so izbrali.

LOJZE: Končajta vendar!

MARKO: Koliko so vam obljubili, če uspete?

MOČNIK: Toda jaz... (divji.)

MARKO: Ti tiči dobro plačujejo.

MOČNIK: Tristo vragov!

MARKO: Koliko so vam dali za uro?

MOČNIK: (Plane.) Gospod inženir, če vaš brat takoj ne preneha, ne odgovarjam za posledice.

MARKO: Tako, grozili bi radi? (Za trenutek postoji, potem spremeni glas.) Ven! Niste poklicani, da bi ocenjevali moja dela!

MOČNIK: Toda!

MARKO: Ven!

MOČNIK: Vam pravim da...

MARKO: Proč od tukaj, tam so vrata!

MOČNIK: Prav, grem. (*K Lojzu.*) Oprostite, gospod inženir. (*Mimo Marka.*) Se še vidimo! (*In izgine v ozadju.*)

5. prizor

Lojze, Marko

LOJZE: (*Jezno.*) Vidiš, kakšen si? MARKO: (*Mirno.*) Kaj sem takega storil?

LOJZE: Se tako ravna s človekom?

MARKO: Kot je zaslužil!

LOJZE: Pravo junaštvo si izvršil.

MARKO: O, tako? Naj bi se mu še zahvalil!

LOJZE: Povedal je le svoje mnenje.

MARKO: Naj bi ga zase obdržal! Čudim se, da ga prav moj brat zagovarja.

LOJZE: Končno ima čisto prav!... Čas je, da nehaš!

MARKO: Ali kaj slabega počenjam?

LOJZE: Živiš kot menih in zapravljaj naše dobro ime. Vidiš, to delaš.

MARKO: A, razumem... Dobro te je podučil prijatelj.

LOJZE: Zasmehovanja ne potrebujem.

MARKO: Zato, ker je vam tako vseč, naj živim kot žival, se odpovem svojim idealom in zatajim vero?

LOJZE: Pusti vero pri miru.

MARKO: Naj se vdajam razuzdanemu veseljačenju kot ti in tako zapravljam od Boga nam dano premoženje?

LOJZE: Dosti, dosti...

MARKO: Zdaj si ti na vrsti, da nehaš! Kje je vera tvojih očetov? Vera, ki smo jo prejeli v naročju naših dragih mater?

LOJZE: Vera... To je za ženske!

MARKO: Ne govori tako brezbožno!

LOJZE: Bodi mož, čas je že!

MARKO: Kaj mora biti človek po vaše res lopov, da je mož?

LOJZE: Marko! (*Se za trenutek spogledata — Marko nadaljuje z mirnim glasom.*)

MARKO: Lojze, pusti me, da grem po svoji poti.

LOJZE: Po svoji poti?... Le kaj upaš od svojega farstva? Kaj pričakuješ?

MARKO: (*Slovesno.*) Da udari Gospodova ura!

LOJZE: Ha, ha! Gospodova ura... Čakaj... in upaj! Ha, ha! (*Se zložno smeje in zgine v ozadju.*)

6. prizor

Marko sam, nato Rado

MARKO: (*Skoro jokajoč se sesede na stol. Premor. Z leve stopi Rado. Počasi se približa in mu brez besede položi roko na ramo. Marko dvigne glavo.*) O, ti Rado?

RADO: V kuhinji sem bil. Vse sem slišal... Ne izgubi poguma!

MARKO: Je vedno tako, vsak dan. Takisto, radi bi mi iztrgali iz sreča moje hrepenenje. Pa jim ne bo uspelo. Boril se bom do konca, do zmage.

RADO: Jaz ti bom pomagal v tem boju z molitvijo.

MARKO: Hvala ti, Tako naprej Rado. (*Ga prime za roko.*) Bolj si mi brat, kot moj lastni.

RADO: Ne govori tako!

MARKO: Na vsak način hočejo, da se odpovem svojim načrtom. Ne in stokrat ne! Preveč lepi so, da bi se jim odpovedal. Gospod me kliče. Kadar pa On kliče, se je treba odločiti in iti za njim.

RADO: Pojdeš. Premagal boš vse težave. Boš videl.

MARKO: Bog te usliši. Leto dni že čakam... da udari Gospodova ura.

RADO: Se me boš še kaj spomnil, ko boš kje tam daleč.

MARKO: (*S sanjavi, nekoliko žalostnim izrazom.*) Ko bom daleč... O, kajpak, da se bom.

RADO: Pa molil boš zame.

MARKO: Bom.

RADO: Da bi ubral pravo pot...

MARKO: (*Začudeno.*) Pravo pot praviš? Tvoja pot je že naprej začrtana. Še dve leti, pa boš advokat.

RADO: Moja pot...? In če bi šel za tabo...?

MARKO: (Ga za trenutek ganjen pogleda, potem skloni glavo. Odmor.) Rado, dobro premisli... in moli.

RADO: O, dolgo je že, odkar mislim... in molim. (Odmor — s čisto drugičnim glasom.) Mi veš pojasniti, zakaj se je moj oče v zadnjih dneh tako spremenil?

MARKO: Zakaj vprašaš?

RADO: Prepovedal mi je celo hoditi v krožek. Le kako ga naj ubogam?

MARKO: Mislim, da je bolje, da ga ubogaš.

RADO: Ne vem, če mi bo uspelo.

MARKO: Moraš. Napravi vse sile, pa bo šlo.

RADO: Bom poskusil.

MARKO: Tako je prav.

RADO: Le odkod vse to? Prej ni bil nikoli takšen!

MARKO: Tudi zanj je treba moliti. Mogoče... je zelo potreben.

RADO: Potem takem le nazadnje nekaj veš.

MARKO: Kaj naj bi vedel?

7. prizor

Prejšna, Matevž

MATEVŽ: (Sam zase.) Tristo zelenih motovilcev!... Da bi ga... (ju zagleda.) Oprostite...!

MARKO: Kaj se je pripetilo, Matevž, da si tako razburjen?

MATEVŽ: Kaj? Jaz razburjen? Nak, to pa ne bo držalo. Jaz, da bi bil razburjen? Tega nikoli!

MARKO: Pa vendar...

MATEVŽ: Jaz?... ne, ne!

MARKO: Kaj pa potem?

MATEVŽ: On je razburjen, tristo zelenih, on!

MARKO: Kdo?

MATEVŽ: Kdo?... Inženir. Kravata ni dobro zlikana. V kopalnici je voda prevroča. Kava presladka... saj se mora človeku v glavi zavrteti.

MARKO: (Se nasmehne.) Ubogi Matevž, koliko sitnosti!

MATEVŽ: Morda se vam zdi malo?

MARKO: Kaj še!

MATEVŽ: O blažena potrpežljivost!

MARKO: Pazi, da ti ne uide.

MATEVŽ: O, saj jo držim, pa še kako... toda tristo zelenih, če mi zares uide!

MARKO: Pusti ga, naj brunda!

MATEVŽ: O, saj ga pustim. Še sam mu pomagam. Tristo kosmatih. Take sem mu navsezadnje nabrenkal, da jih bo pomnil. Še to sem povedal, da sem ga pestoval, tristo zelenih, na rokah sem ga nosil... (Odide zadaj.) (Sledi.)

Skupina afriških skavtov iz Rhodezije.

naši misijonarji pišejo...

V začetku meseca avgusta piše misijonski brat KAREL KERŠEVAN CM iz Konga:

„Pred mesecem sem tu z nekaterimi drugimi misijonarji opravil letne duhovne vaje. Upal sem, da bo prišel tudi moj brat Marcel in da bi se tako po enem letu spet z njim srečal. A ni mogel priti, ker je verjetno moral čuvati misijonsko čredo tam v Irebu, v odsotnosti misijonarja.

Po duhovnih vajah sem pa moral v bolnico na operacijo kile; operiral me je eden od dveh belgijskih zdravnikov, nakar sem ostal deset dni tam v oskrbi naših sester in sem se lepo počil. Zdaj sem že spet nekoliko poprijel za delo, ki se je precej nakopičilo na raznih krajih: Eden naših misijonarjev je s svojim avtom zavozil v drugega in čaka popravila, poleg še enega še od preje. Na misijonu v Itipo imajo naše sestre kar dve avtovozili nerabni, ker nisem še mogel tja in popraviti. V Iboko je diesel-električni generator nehal delovati in je potreben kompliciranega popravila. Namestil sem ga v začetku leta 1960 in je torej tri leta prav lepo služil, brez prestanka. V Bikoru bo septembra otvoreno malo semenišče in moral bom pohitati z raznimi inštalacijami, da bo vse pravočasno dokončano.

V novih razmerah delujemo, kakor nam pač te dopuščajo. Zelo se moramo prilagodevati, če hočemo sploh kaj doseči. Zadnje šolsko leto je bilo porazno in za mnoge študente povsem izgubljeno. Od začetka do konca, z nekaj presledki, je učiteljstvo stavkalo radi nerednega in le delnega prejemanja plače. Šolska disciplina je zelo popustila, ko ne učitelji ne učenci ne jemljejo resno šole. Kljub temu, da skoraj niso študirali, pa so vseeno skoraj vsi „izdelali“. Tako se na primer v tukajšnji bolnici vršijo od časa do časa tečaji za bolniške strežnike, kjer poučuje tudi službujoči zdravnik, ki ga pa ob sklep-

nih izpitih niso niti povabili k izpraševanju. Ljudje brez kompetence so vsem izdali zrelostna spričevala. Taki bolničarji in bolničarke, ko pridejo v prakso, marsikoga z napačno in jekcijo pošljejo na drugi svet... Na eni naših postaj, v Bolobo, je predstojnik iz tehničnih razlogov odslavil učiteljaradi tega so vsi ostali odpovedali službo ter naščuvali šolarje proti misijonarjem in zažgali internat, to je skupino zgradb, v katerih prebivajo med šolskim letom dijaki iz oddaljenih vasi. Na postaji Yumbi je bilo še hujše. Tu dve plemeni tekmujeta med seboj, katero bo imelo oblast nad drugim. Pred nekaj meseci so se spopadli in je dvanajst mrtvih obležalo; zažgali in razdejali so mnogo koč. Tudi misijon je utrpel nekaj škode, ko so pobili šipe na oknih. Hoteli so vdreti v cerkev, pa se jim ni posrečilo. Pač pa se je razgrajčem zahotelo v zvonik in so tamkaj za zabavo cel dan zvonili. Misijonarji so ob podobnih primerih brez moči, ker se ne smejo zavzeti ne za eno ne za drugo pleme. Podobnih neredov je zdaj v notranjosti dežele vse polno, ker prav za prav tamkaj ni nobene odgovorne oblasti. Vsak išče le svojo korist na škodo bližnjega in to brezobzirno in brez vsakega občutka krivde.“

Z otoka Madagaskarja nam koncem maja piše usmiljenka S. MARJETA MRHAR, ki deluje v kraju Vohipeno:

„Lepo se Vam zahvalim za obe Vaši pismi in še posebej torontskim misijonskim prijateljem za velikodušni dar. Naj dragi Bog Vam in vsem bogato povrne! Vsaj malo se vam hočem odložiti s tem, da se Vas vsak dan spominjam v molitvi. Vsi Vaši darovi so namenjeni ubogim bolnikom, ker jih porabim za nakup zdravil, ki so tu zelo draga. In včasih je bolnikov toliko, da komaj zmagujem delo. Tako je na primer po Veliki noči razsajala epidemija gripe in sem razdelila prav

Dve afriški starki si pripravljata kosilo.

vso zalogo antibiotikov in sulfamidov. Z Vašo pomočjo sem si spet nekaj nabavila.

Kar zadeva delo na misijonskem polju, vedno bolj spoznavam, kako velika dušna beda vlada med ljudmi in kako globoko so zasidrane nekrščanske navade, zlasti pri plemenu Antemoro, ki ljubosumno čuva svojo mohamedansko tradicijo, tako da se celo kristjani, kar jih je med njimi, nehote navzamejo koranovih naukov.

Krščanstvo se le polagoma širi. Posebna ovira so tisti muslimani, ki so sicer že bili krščeni v začetku misijona, radi ekonomskih ugodnosti bolj kot pa iz verskega prepričanja, a so potem odpadli in sedaj celo druge odvrtaajo od življenja po veri in krsta, češ, saj mi živimo lepo po svoje, pa se nam nič ne zgodi; tudi vi se otesite cerkvenega jarma...

Res, da letošnje leto skoraj vsak mesec obhajamo prvo sveto obhajilo raznih skupin otrok in tudi krst že bolj odrasle mladine, a kaj je to v primeri s toliko množico, ki je še brez krsta in brez obhajila. Sveto obhajilo navadno prejmejo otroci ene vasi skupaj. Tako bodo tudi iz vasi, kamor hodim jaz pou-

čevat krščanski nauk, na binkoštno nedeljo prvi otroci prejeli prvo sveto obhajilo, potem ko v soboto prejmejo sveti krst. Za število še ne vem, zdaj jih je le osem, ki so dobro prestali izpit iz krščanskega nauka. Proti koncu meseca bodo delali izpit ostali, a ne vem, kako bo kaj šlo. Vsaka skupina se pripravi na sveto obhajilo z enodneвно duhovno obnovo, ki se začne v petek zvečer. Otroci pridejo vsi na misijon. Deklice prebijejo ta dan pri nas, dečki pa na misijonski postaji. Spijo kar v razredih, kjer razrinejo klopi in pogrnejo na tla skromno slamno preprogo in se kot pohlevne ovčke vležejo nanjo. Po sv. obhajilu jim pripravimo skromno okrepčilo in jim damo podobico za spomin, nakar se veseli in srečni povrnejo domov.

Sredi meseca smo imeli šolsko razstavo z misijonsko prireditvijo, ki so jo pripravili skupaj dečki in deklice misijonske šole. Bog nam je naklonil zelo lepo vreme. Otroci so se zbrali na našem dvorišču že ob pol osmih. Od nas so odkorakali na „stadion“ (ki ni drugega kot preprosti, izravnani prostor), kjer so ob navzočnosti vaških velikašev dvignili zastavo in zapeli narodno him-

no. Po kratkem nagovoru o važnosti tega dne in potrebi krščanske šole, so se zopet uvrstili in odšli v cerkev k sveti maši. Zastopniki učencev in učenk so pri darovanju prinesli pred oltar najlepše šolske izdelke in jih darovali Bogu v imenu svojih tovarišev, nakar so jih pustili na mizi pred oltarjem. Po sveti maši so spet odkorakali k nam, kjer je vsak prejel štručko kruha, nakar so šli na domove, da se v prvih popoldanskih urah čim preje vrnejo za nastop. Le-ta se je začel že ob dveh popoldne po blagoslovu. Deklice nižjih razredov so s sodelovanjem nekaterih dečkov v simboličnih vajah prikazale navade rodu Antemuru, vse oblečene v narodnih nošah. Pokazale so, kako obirajo kavo, kako izravnavajo zemljo, sejejo, presajajo, žanjejo, otepajo riž, ki je njih glavna hrana, kako nosijo vodo v svojih „daboh“, kako prevažajo stvari v pirogi preko reke, in drugo. Vse vaje so bile spremljane s petjem, ki ga je bilo pa le malo čuti, ker ni bilo zvočnih naprav. Zaključna točka je bila zelo lepa: 30 deklic s plamenicami v rokah (seveda so bile plamenice namišljene, iz papirja) je izvajalo ritmično vajo „Živi plamen“. Nazadnje je pa iz vseh grl zaorila najprej narodna potem pa marijanska himna. Vsi gledalci so bili zadovoljni in so se zahvaljevali Gospodu in sestram za ta dan. Starši so čez dan pridno obiskovali razstavo zvezkov in ročnih del, ki je bila tudi zelo zanimiva. Upamo, da sta tako razstava kot nastop marsikatere-mu odprla oči, ko je preje mislil, da se v misijonskih šolah otroci učijo samo moliti...“

V severni Rodeziji deluje jezuit RADKO RUDEŽ S. J., ki nam s svojega misijona Kapoche avgusta meseca tole poroča:

„Najprej naj Vam javim prejem Vašega čeka za 100 dolarjev iz sklada 1962. Prav lepo se zahvalujem Vam in vsem dobrotnikom!

Kakor veste, je tukajšnji misijon izročen v oskrbo poljskim jezuitom, ki so pa že več kot 25 let odrezani od misijonskega zaledja. Vedno so upali, da bo konec in da se bodo meje odprle. Še

vedno upajo... Ako pa iz domovine ne bo novih moči in pomoči, bodo morali področje prepustiti kaki angleško govoreči provinci, kajti tu je angleščina uradni jezik in se angleško govorečim misijonarjem ni treba učiti drugega jezika kot le domačinskega, dočim so se morali poljski misijonarji po prihodu učiti kar dveh jezikov, angleškega in domačinskega.

Vprašujete, če prejemam v redu „Kattoliške misijone“. Da, in z veseljem, kajti meni so življenska misijonska šola, ker so mi skoraj edina vez z misijonskim svetom. Saj veste, da sem na tej postaji sam in zelo osamljen. Prejemam pa iz domovine glasilo mojih sorbratov „Mali Vjestnik“, kar mi daje veliko pobud za duhovno življenje in delovanje. Poleg tega s koristjo prebiram italijanski misijonski list „Missio-ni“.

Z menoj drugače vse po starem. Večno tekanje. Boljše za misijonsko delo bi bilo, ostati več časa v eni vasi in ljudi globlje poučiti. Za sveti krst se kar hitro vsi navduše, a za nedeljsko mašo so zelo mlačni, še bolj pa za cerkveno urejeno zakonsko življenje. Vse radi sprejmejo, le novih obveznosti ne. A kmalu jim bo drugače pela, kajti politična neodvisnost jim bo prinesla mnogo obveznosti, katerim se pa ne bodo mogli izogniti. Belci so zahtevali smešno nizki osebni davek, pa nobenih prispevkov za šole, bolnišnice in socialno zavarovanje. Večina domačinov niti ne slutiti, da je konec teh zlatih časov. Detinska doba je takorekoč za njimi, zdaj bodo morali sami hoditi. Upamo, da bo to novo življenje, ki bo zahtevalo več resnosti, vso raso razmajalo in bodo tudi vero in Cerkev bolj resno jemali ter bolj požrtvovalno sodelovali.“

„Graditelj cerkva“, bi lahko rekli P. ALBINU KLADNIKU FSC, ki deluje v Transvaalu, kajti v razmeroma kratkem času svojega delovanja tamkaj gradi že peto cerkev. O tem in drugem tole poroča v pismu č. g. Wolbangu C.M.:

„Prav lepa hvala za poslane mi mašne intencije, ki so eden glavnih virov mojega vzdrževanja. Hvala Bogu, sem

jih zadnje čase nekaj prejemal iz Zapadne Nemčije. Nemci so pa res ekstremisti v dobrem in v slabem. Zdaj na primer z milijoni podpirajo zaostale dežele. Tako so na primer v Glen-Cowie, kjer deluje naš br. Poznič, poslali kar tri traktorje naenkrat...

Ta teden bomo pokrili novo cerkev sv. Ane, ki bo župna cerkev v moji misijonski župniji. Imam mnogo dela, še več pa skrbi. To je peta cerkev, ki jo gradim, in reči moram, da sem bil pri vsaki bolj pogumen kot pri tej. Gre gradnja bolj počasi naprej radi pomanjkanja sredstev. Morda so se dobrotniki naveličali me kar naprej in naprej podpirati... Škofija sama mi ne more pomagati, ker gradi malo semenišče za zamorske gojence. Drugače se pa misijon zelo lepo razvija, posebno na podružnicah, ki so po zamorskih vaseh, kjer sem postavil cerkve; tam mnogo ljudi, cele družine, prihajajo h krščanskemu nauku. Vsako od teh podružnic obiščem enkrat mesečno in skoraj vedno so cerkve že zdaj polne. Za vse delo bi bila potrebna vsaj dva duhovnika, ne le eden. Tako bi imeli lahko tudi na podružnicah svete maše bolj pogosto. Pa je težko z novimi močmi, zlasti ker se je treba na deželi naučiti zamorskega jezika, kajti s samo angleščino ne prideš nikamor, ampak moraš znati vsaj tri jezike: poleg angleščine še burški, neke vrste holandski jezik, in pa zamorskega. Tega pa vsak ne prenese...

Kaj nam bo kaj bodočnost prinesla, ne vemo, a smo zaskrbljeni. V Addis Abebi so zelo grozili Južni Afriki. Vse zgleđa precej nevarno in temno. Prosim, molite zame, da zmorem, kar sem si naložil, in dokončam to cerkev. V bodoče si ne bom več naložil podobnih novih bremen, vsaj nekaj časa ne..."

M. KSAVERIJA LESJAK O. S. U.,
ki je prednica in ravnateljica šole v Randfonteinu v Južni Afriki, se je zadnje čase dvakrat oglasila č. g. Wolbangu C.M. Iz obeh pisem povzamemo sledeče novice:

„Kaj vse mora človek doživeti! Na Cvetno nedeljo so nam ponoči udrl v

Afriški skaut.

našo šolo in izpraznili vse omare. Ko sem prišla naslednji dan zjutraj v šolo, sem našla vrata na stežaj odprta in po tleh polno praznih škattelj. Celo šivalni stroj so nam odnesli. Takoj sem morala poslati po mizarja, da je popravil vrata in ključavnice. Prišli so orožniki in popisali cele pole, a doslej še nisimo ničesar nazaj prejeli in najbrže nikoli ne bomo. Bo pač treba to pogoltniti in pozabiti in počasi vse nadomestiti, saj vse nujno potrebujemo.

23. maja smo na praznik Vnebohoda Gospodovega vpisali 24 novih imen v krstno knjigo, 22 šolarjev in tri odrasle.

Vse okrog nas se oživlja in napoveduje se krvava borba za svobodo zamorskih plemen. Nekoč bo gotovo prišlo do spopada, a to nas ne sme zdaj nič motiti pri misijonskem delu. „Delajmo, dokler je dan..."

14. junija odpotujem s 62 fanti in dekleti ter dvema učiteljema na ogled Portugalske Vzhodne Afrike. 10 dni bomo na potovanju. Od tam se Vam kaj oglasim.“

Naslednje misijonarkino pismo, dva meseca kasneje, v začetku julija 1963:

„Obljuba dela dolg. Bila sem pri sosedih in se vrnila domov, pisala Vam pa še nič nisem. Ko smo bili na potovanju, je bil naš urnik tako natrpan, da nisem mogla misliti na pisanje, zvečer pa pod šotorom tudi nisem mogla pisati ob petrolejki. Doživela sem res veliko in vse bom popisala „Katoliškim misijonom.“

Samo še tri dni in moje počitnice so končane. V torek pričnemo tretje četrtletje, ali boljše, zadnjo polovico šolske-

ga leta, ki terja od nas vse moči. Trenutno sem sama na misijonu, ker sta sodelavki še zdoma. Lepo vsi pozdravljeni!“

Iz Matjeskloofa, tudi v Južni Afriki, piše misijonarka S. VINCENCIJA NOVAK, oblatinja, v teku leta 1963 sledeče:

„Počitnice so pri koncu (koncem januarja). Otroci, dijaki in dijakinje se prijavljajo za novo šolsko leto v tako velikem številu, da me je kar strah, kje bodo spali, kajti ni se nam še posrečilo spraviti skupaj dovolj sredstev za zidavo nove spalnice. Spalnica za 200 deklet bi stala nad 14.000 funtov! Letos je celo več protestantskih staršev prišlo prosit za sprejem naših otrok v višjo šolo. Sprejeli smo jih samo nekaj, saj celo v šoli manjka prostora. Molimo in upamo, da nam dobri Bog obudi dobrotnikov, kajti lahko bi storile še veliko več dobrega, ako bi nas ne zaviralo pomanjkanje gmotnih sredstev.

Dela je veliko, preveč. Imam odgovornost za nad 200 oseb, ki živijo na misijonu. Sester nas je 15, in sicer šest domačink, devet pa misijonark iz različnih dežel, največ iz Francije. Prednica sem jaz, Slovenka... S sestrami pa govorimo največ francosko in pa v domačinskem jeziku.

Zadnje mesece nam je zelo nagajala gripa. (Misijonarka to piše avgusta 1963.) Bilo je nad 40 otrok bolnih in tudi nekaj naših misijonarjev in sester je zapadlo tej bolezni. Hvala Bogu, vsi so lepo okrevali. Upamo, da dobimo kmalu za pomoč enega naših domačih duhovnikov, ki študira v USA; domačin bo več opravil med domačini.

Začenjamo s popraviljem naših šolskih poslopij, ki so že zelo stara, saj je bila večina stavb zidana pred 80 leti. Lahko si predstavljate, kako zgledajo. Te stare stavbe so zidane iz kamena in ilovice. Toda ilovica je že skoraj povsem odpadla in kamenje štrli iz pustih sten. Predelali bomo najprej spalnico za dijake. Upam, da bomo to napravili v štirih, petih mesecih. S tem bomo pridobili prostora za kakih 40 postelj, da bomo malo manj stisnjeni. Sicer so pa ti ubogi domačini navaje-

Cerkev v Tanganjiki.

Misijon Rietport, kjer sedaj deluje sestra Benigna Šteh.

ni zelo preprostih in ubožnih stanovanj; večina od naših otrok doma leži na vrečah ali kozjih kožah, sredi bolnikov ali celo ob umirajočih, v enem samem prostoru zamorske kočee. Pa ne tožijo in so nam v potrpežljivosti res lep vzgled.

To leto smo imeli v Južni Afriki hudo zimo. Skoraj 30 let ni bilo take. Otroci, ki stanujejo zunaj misijona, prihajajo večinoma bosí v šolo in brez hrane. Lahko si mislite, kako so prihajali premraženi. Določila sem eno naših sester domačink, da jim je vsako jutro pripravila velik lonec tople juhe. To je bilo veselje, videti teh skoraj 400 od zunaj prihajajočih šolarjev, kako so skrbeli, da so pravočasno prišli in ne zamudili svojega deleža! Koliko več bi lahko tem revežem pomagali, če bi imeli več sredstev! Lepo se Vam priporočam!"

Prav tako v Južni Afriki delujeta dve sestri Šteh, obe iz družbe oblatinj, ki sta se nama tudi oglasili zadnje čase. Najprej objavimo zanimivosti iz pisem s. **BENIGNE ŠTEH:**

„Pretekli mesec sem prejela Slomškov življenjepís. Z velikem zanimanjem pre-

biram to knjigo o življenju in delu velikega rojaka, božjega služabnika Slomška. Rada čitam slovensko, ker le tako si zagotovim, da ne pozabim materinščine, čeprav sem že 22 let v misijonih Južne Afrike. Tudi „Katoliške misijone“ redno prejemam.

V našem misijonu Von Rhynsdorp ponavadi. Zadnje leto smo bili precej v skrbeh in smo veliko molili. Hoteli so namreč naše zemljišče razdeliti na dve polovici z državno cesto, ki jo hočejo prav tu speljati. Gospodje misijonarji so se obrnili na oblasti s prošnjo, naj nam ne presekajo misijona. Prišli so inženirji in merijo in študirajo. Ni še nič končno določenega. Upamo, da nas bodo pustili pri miru in cesto drugod speljali.

Naš misijonar se je lani ponesrečil z avtom in je bil tri tedne v bolnici. Žal so mu posledice ostale na desni roki, s katero ne more več kaj težjega delati. V kratkem gre na obisk v domovino Španijo, kjer bo poskusil dobiti kaj misijonarjev in redovnih poklicev za misijon. Letos sta prišla dva duhovnika na pomoč, eden iz USA, drugi iz Nizozemske. Težko se dobi vizum, kajti državna oblast tu nam ni nič kaj naklonjena.”

Naslednje pismo iste misijonarke, a iz kraja Rietport:

„Z veseljem sem prejela pričakovani dar in zelo sem Vam hvaležna zanj! Zdaj bomo spet kaj izboljšali ali prenovili v misijonu!

Prestavljena sem na drugo postajo. Rietport je naselbina za mešance, 17 milj oddaljena od železniške postaje. Imamo šolo s 7 učitelji. Poleg tega imamo hiralnico za stare ljudi, za katere prispeva država. Nekateri, ki so še pri močeh, imajo kos zemlje, ki jo obdelajo za pšenico, deloma pa porabijo za gojitev ovac. Če je dovolj dežja, kar shajajo, ako ga pa ni, kar se večkrat zgodi, so pa veliki reveži. No, zadnje dve leti je bilo dovolj dežja, zato bo tudi letošnja žetev lepa, tako upamo. Imamo moderno urejeni mlin in ljudje pšenico kar k nam prinesejo, mi jim pa damo mo-

Obilni ribji lov v Afriki.

ko. So to preprosti, nepokvarjeni ljudje, cerkev se vsako nedeljo napolni. Letos obhajamo že 50 letnico ustanovitve tega misijona.“

Tudi njena sestra iz iste družbe je bila prestavljena na drug misijon. S. ALOJZIJA, tako ji je ime, takole poroča že sredi junija 1962 o tem:

„Naznanim Vam, da sem premeščena na novi misijon Koelenhof blizu mesta Captown v lepi okolici, a sredi ubožnega črnega prebivalstva. Zelo sem vesela, da smem delati med temi, od Evropecev oziroma belih tako zatiranimi črnci. Naš misijon obstoji že več let, a se le počasi razvija. Imamo 4 šole, a je v njih največ protestantskih otrok. Cerkve zaenkrat še nimamo, le malo kapelico. Zbiramo prispevke za zidanje cerkve, a gre zelo počasi, kajti ljudje so reveži, ker nimajo nič svojega; gospodarji veleposestev so pa sami protestanti, ki ne marajo nič slišati o kakem sodelovanju z nami. Računamo torej le na pomoč dobrotnikov od zunaj, tudi od slovenskih rojakov.

Jaz imam vedno veliko dela: imam v oskrbi kuhinjo in delo po hiši, pa eno bolno sestro, tako da za pisanje ni časa. Trenutno se nahajam v duhovnih vajah in porabim prosti čas, da se spomnim vseh, ki jim dolgujem odgovor. Pri vseh hišnih opravkih imam dvakrat na teden verouk v bližnji vasi, kjer je lepo število otrok in se dobro učijo, tako da so mi v veselje.“

V naslednjem pismu ista misijonarka poroča tole:

„Prejela sem Vaše pismo in tudi Slomškov življenjepiš, ki sem ga bila zelo vesela. Že v otroških letih sem poznala Slomška in poslušala njegove pesmi, ki mi jih je pela moja rajna mati. Tudi „Katoliške misijone“ v redu prejemam in jih prebiram. Prav ta list je bil, ki mi je pred 40 leti vzbudil veselje do misijonskega poklica. Zdaj sem že 31 let v misijonih in vsak dan se Bogu zahvaljujem za to. Vprašujem se, kako to, da danes ni več med mladimi smisla za to lepo misijonsko žetev.“

MISIJONSKI DAROVI

V SKLAD VSEH SLOVENSКИH MISIJONARJEV

Gorica (v lirah): N. N., 1.000; N. N., 1.000; R. J., 7.500; N. N. iz Jugoslavije, 5.800; N. N., 400; nabirka Marijine družbe, 190.650; N. N., tretjerednica, 10.000; N. N., 1.700; N. N. Steverjan, 5.000; K. C., 5.000; Rupa, 6.000; N. N., 2.000; N. N., 1.000; R. L., 500.
Venezuela: Marija Ilija, dvakrat po 200 bolivarjev = 88.75 USA dolarjev.

ZA POSAMEZNE MISIJONARJE

Gorica (v lirah): N. N. za bengalske misijonarje, 5.000; N. N. za Ivana štanta, 3.000; N. N. za I. štanta, 5.000; N. N., Rupa, za I. štanta, 12.000; N. N. za St. Pavlina, 10.000; N. N. za o. Rudeža, 10.000; N. N. za o. Vladimirja Kosa, 400.

Argentina (v pesih): Za o. Vl. Kosa S. J. Misijonski krožek Bar. mis., 600; Filip Smodiš, za o. Lojzeta Demšarja, S. J., Indija, 1.000.

Za krste

N.N., Luján, za dva krsta, 1.000 pesov.
N.N., Gorica, za tri krste, 1.500 Lir.

Za misijone

Anica Kralj, Bs. As., 300 pesov; Franc Grbec, Lanus, 1.000 pesov.

Za J. A. B. Z.

Renata Sušnik, Argentina, 100 pesov.

D. Š. V. in D. S. D.

Golob Marija, Luján, Arg., 300 pesov.

ZA BARAGOVO MISIJONIŠČE IN CERKEV MARIJE KRALJICE V LANUSU

Argentina (v pesih): druž. Črnak, 3.000; druž. Jan-Virant, 1.000; N. N., 300; Francé Grbec, 4.000; Grbec Janez, st., 2.000; druž. Grbec Alojzij, st., 1.000; ga. Helena Jemec, 500; ga. Zajc, 1.000; druž. Urbanija, 1.000; vsi iz Lanusa. N. N. Luján, 3.000; N. N. Buenos Aires, 39.000; dr. Pezdirc, Carapachay, v zahvalo Baragi za pomoč pri zdravju, 500; č. sestre usmiljenke iz bolnice Rawson, 400; preč. g. dr. Žakelj Filip, Adrogué, 500; druž. Ivan Uštar, Ramos Mejía, 2.000; preč. g. Jakob, San Nicolás, 850.

ZA RAZNE MISIJONSKE NAMENE

Rojaki iz Koroške, po Dušnopastirskem uradu: 21.667 šilingov (imena in vsote darovalcev verjetno delno že objavljene v prešnjih številkah, ostale objavimo naknadno ob prejemu podatkov.)

VSEM ISKRENI BOG POVRNI!

Vse, ki darujete v kakršnekoli misijonske namene potom č. g. Wolbanga Karla CM, lepo prosimo, da čeke „indozirate“ na THE SOCIETY FOR THE PROPAGATION OF THE FAITH.

Sliki na prvi strani ovitka kaŕeta malgaŕsko mladino z lonci vode na glavah, pred cerkvijo v Betroki, kjer deluje misijonar Ivan Ŗtanta CM. Spodaj: isti misijonar pred podeŕzelsko podruŕnico na Madagaskarju.

Correo Argentino Suc. 34 (B)	TARIFA REDUCIDA
	CONCESION 5612

registro de la Prop. Int. No. 528.26
 Director responsable, Lenček Ladislav
 Domicilio legal, Cochabamba 1467,
 Buenos Aires.

Slika tu zgoraj: s. Terezija Medveŕek iz druŕbe Hĕra Marije Pomoĕnice, na obisku med otroci. Spodnja slika kaŕe m. Deodato Hoĕvar O.S.U. (skrajna leвица) skupaj s navokriŕcenko, njih uĕenka, na Javi.

